

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

***ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗΣ ΣΧΕΔΙΩΝ
ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΑΝΑ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΕ ΕΦΑΡΜΟΓΗ
ΤΗΣ Υ.Α. 1299/2003 «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ»***

**ΑΘΗΝΑ
Νοέμβριος 2009**

Έκδοση 1^η

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
1. ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ	5
1.1 Σκοπός του εγχειριδίου	5
1.2 Σε ποιους απευθύνεται	5
1.3 Τρόπος χρήσεως του εγχειριδίου	6
1.4 Περιγραφή του εγχειριδίου	6
2. ΒΑΣΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ	7
3. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄	10
ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΑΝΑ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	10
1. ΓΕΝΙΚΑ	10
2. ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΑΝΑ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄	14
ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΑΝΑ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	14
1. ΓΕΝΙΚΑ	14
2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	15
ΜΕΡΟΣ Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	15
1. Ομάδα Σχεδιασμού και ημερομηνία υποβολής Σχεδίου (ΒΑΣ 1)	15
2. Ιστορικό Αναθεωρήσεων (ΣΟ 6)	15
2.1 Πίνακας αναθεωρήσεων	15
2.2 Φύλλο αναθεωρήσεων	15
3. Χαρακτηρισμός βαθμού ασφαλείας	16
4. Πίνακας διανομής	16
5. Έναρξη ισχύος και Εξουσιοδότηση εφαρμογής Σχεδίου	16
6. Οδηγίες για την ενεργοποίηση και εφαρμογή του Σχεδίου	16
7. Κατάλογος Εποπτευόμενων Οργανισμών & Ιδρυμάτων, υπόχρεων Σχεδίασης	17

ΜΕΡΟΣ ΙΙ. ΚΥΡΙΟ ΜΕΡΟΣ.....	18
1. Σκοπός.....	18
2. Αντικειμενικοί Στόχοι.....	18
3. Ανάλυση/Χαρτογράφηση κινδύνου – Κατάσταση – Παραδοχές – Προϋποθέσεις – Παράμετροι σχεδιασμού	19
3.1 Ανάλυση κινδύνου (ΒΑΣ 3, ΒΑΣ 24).....	19
3.2 Χαρτογράφηση κινδύνου (ΒΑΣ 3, ΒΑΣ 24)	20
3.3 Κατάσταση, Παραδοχές, Προϋποθέσεις και Παράμετροι σχεδιασμού	22
4. Ιδέα Επιχειρήσεων	23
4.1 Βασικές Αρχές	24
4.2 Στάδια επιχειρήσεων.....	25
4.3 Κλιμάκωση επιχειρήσεων.....	29
4.3.1 Κριτήρια κλιμάκωσης.....	29
4.3.2 Επίπεδα κλιμάκωσης	31
4.4 Ρόλοι, Αρμοδιότητες & Δράσεις των επιχειρησιακά εμπλεκόμενων μονάδων των Περιφερειών και των Ν.Α (ΒΑΣ 1, ΒΑΣ 5).....	32
4.5 Συνέργεια – Συνεργασία με άλλους εμπλεκόμενους Δημόσιους Φορείς, Ιδιωτικούς Φορείς και Ιδιώτες (ΒΑΣ 2, ΒΑΣ 5).....	34
4.6 Ρόλοι, Αρμοδιότητες & Δράσεις Εθελοντικών Οργανώσεων συνεργαζόμενων με το Φορέα Σχεδίασης (ΒΑΣ 5, ΒΑΣ 23)	35
4.7 Συντονιστικές οδηγίες για την ταυτόχρονη ή επακόλουθη εφαρμογή άλλων Σχεδίων	36
ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ.....	38
1. Επικοινωνίες και διαχείριση πληροφοριών (ΒΑΣ 6, ΒΑΣ 7, ΒΑΣ 8, ΣΟ 4).....	39
1.1 Συστήματα επιτήρησης, πρόβλεψης και έγκαιρης προειδοποίησης.....	39
1.2 Αρχική Ειδοποίηση.....	40
1.3 Αρχική Εκτίμηση	41
1.4 Κινητοποίηση.....	41
1.5 Μέσα και πρωτόκολλο επικοινωνίας.....	42
1.6 Διάγραμμα ροής πληροφοριών	43
2. Διοίκηση, Έλεγχος & Συντονισμός Επιχειρήσεων (ΒΑΣ 7, ΒΑΣ 8, ΒΑΣ 9, ΒΑΣ 21, ΣΟ 4).....	44
2.1 Επίπεδα και όργανα	44

3. Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού και Υλικών Πόρων (ΒΑΣ 9, ΒΑΣ 17, ΒΑΣ 18, ΒΑΣ 22, ΒΑΣ 23, ΣΟ 8, ΣΟ 9).....	46
3.1 Κατηγορίες και Είδη και Ανθρώπινου Δυναμικού και Υλικών Πόρων	46
3.2 Αποκλιμάκωση (ΒΑΣ 9).....	48
4. Κατευθυντήριες οδηγίες και διαδικασίες επιχειρήσεων (ΒΑΣ 4)	49
ΜΕΡΟΣ IV. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΟΡΕΑ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΚΤΑΚΤΗΣ	
ΑΝΑΓΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	52
1. Προσδιορισμός και Διασφάλιση λειτουργίας κρίσιμων υποδομών του Φορέα Σχεδίασης (ΒΑΣ 12)	52
2. Προσδιορισμός και Διασφάλιση κρίσιμων στοιχείων του Φορέα Σχεδίασης (ΒΑΣ 12).....	52
3. Διοικητική μέριμνα εμπλεκόμενου προσωπικού του Φορέα Σχεδίασης (ΒΑΣ 11)	53
4. Συνέχιση λειτουργίας του Φορέα Σχεδίασης.....	53
ΜΕΡΟΣ V. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΧΕΔΙΟΥ	54
1. Εκπαίδευση (ΒΑΣ 24, ΣΟ 7)	54
2. Έλεγχος Σχεδίου – Ασκήσεις (ΒΑΣ 24, ΣΟ 7).....	54
3. Αναθεώρηση & Επικαιροποίηση σχεδίου (ΒΑΣ 24, ΣΟ 6).....	55
ΜΕΡΟΣ VI. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ (ΒΑΣ 22, ΒΑΣ 25)	57
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α	58
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β.....	60

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το παρόν προσαρτάται στο υπ αριθ 7753/05-11-2009 έγγραφο της Γεν. Γραμ. Πολιτικής Προστασίας και αποτελεί συνέχεια του Εγχειριδίου «Σύνταξης και Εναρμόνισης Ειδικών Σχεδίων ανά Καταστροφή σε επίπεδο Υπουργείου ή άλλου Κεντρικού Φορέα»¹, το οποίο απεστάλη με το υπ΄ αριθ 2033/3-4-2007 έγγραφο της ΓΓΠΠ στα Υπουργεία ή άλλους Κεντρικούς Φορείς για τη σύνταξη των Ειδικών Σχεδίων έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή.

Η σύνταξη του παρόντος Εγχειριδίου με τίτλο «Εγχειρίδιο σύνταξης και εναρμόνισης Σχεδίων έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή της Περιφέρειας και της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης σε εφαρμογή της Υ.Α 1299/2003 ‘Ξενοκράτης’» έγινε από τον προϊστάμενο της Δ/σης Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών κ. Φοίβο Θεοδώρου και την υπάλληλο του Τμήματος Ελέγχου και Παρακολούθησης Σχεδίων κα. Κωνσταντίνα Νίκα.

1. ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ

1.1 Σκοπός του εγχειριδίου

Σκοπός του εγχειριδίου είναι να καθορίσει τη δομή και να περιγράψει το περιεχόμενο των Σχεδίων έκτακτης ανάγκης που έχουν την υποχρέωση να συντάξουν οι Περιφέρειες και οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις της χώρας, ώστε να είναι τυποποιημένα και εναρμονισμένα με τα οριζόμενα στα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή, που έχουν συνταχθεί σε επίπεδο Υπουργείου ή άλλου Κεντρικού Φορέα.

Η σύνθεση των εγκεκριμένων Ειδικών Σχεδίων έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας (ΓΓΠΠ) και η εναρμόνισή τους παρέχει τη δυνατότητα σύναξης ενός Γενικού Σχεδίου έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή.

1.2 Σε ποιους απευθύνεται

Το εγχειρίδιο απευθύνεται:

- Στις Ομάδες Σχεδιασμού που θα συσταθούν για να εξειδικεύσουν τα Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή για τις οργανικές μονάδες των Περιφερειών και των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, υπό το συντονισμό της Δ/σης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας και το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης αντιστοίχως, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή.

---

¹ Ακολούθως για λόγους συντομίας, το εν λόγω εγχειρίδιο θα αναφέρεται ως εγχειρίδιο #1

- Στις Διϋπηρεσιακές Ομάδες Σχεδιασμού που θα συσταθούν, όταν αυτό κριθεί αναγκαίο (πχ. Ομάδες Εργασίας για τα Περιφερειακά και Νομαρχιακά Σ.Α.Τ.Α.Μ.Ε.), για να αναλύσουν και να εξειδικεύσουν κατά το μέτρο που τους αφορούν τα προβλεπόμενα στα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της ΓΠΠΠ.

1.3 Τρόπος γρήσεως του εγχειριδίου

Το εγχειρίδιο από μόνο του δεν επαρκεί ώστε μία ομάδα εργασίας να συντάξει ένα Σχέδιο έκτακτης ανάγκης. Αποσκοπεί στο να αποτελέσει ένα υποστηρικτικό βοήθημα για τη διεργασία σύνταξης των ανωτέρω Σχεδίων ανά καταστροφή, προσφέροντας διευκρινήσεις για τα διάφορα τμήματα του Πίνακα Περιεχομένων που πρέπει να ακολουθούν τα Σχέδια που συντάσσονται σε εφαρμογή της Υ.Α. 1299/2003 «Ξενοκράτης». Μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν βοήθημα για τη σύνταξη των Σχεδίων είτε από τις Ομάδες Σχεδιασμού της Αποκεντρωμένης Διοίκησης (Περιφέρειες), είτε από τις Ομάδες Σχεδιασμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Β΄ βαθμού (Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις) της χώρας.

1.4 Περιγραφή του εγχειριδίου

Πέραν της παρούσας εισαγωγής το εγχειρίδιο αποτελείται από δύο κεφάλαια.

Το Κεφάλαιο Β΄ όπου παρατίθεται ο Πίνακας Περιεχομένων που πρέπει να ακολουθούν όλα τα Σχέδια που συντάσσονται σε εφαρμογή της Υ.Α. 1299/2003.

Το Κεφάλαιο Γ΄ όπου ορίζεται, περιγράφεται και αναλύεται τι πρέπει να αναγράφεται σε κάθε τμήμα του Σχεδίου. Συγκεκριμένα, για κάθε τμήμα του Σχεδίου, που έχει κριθεί απαραίτητο, παρατίθεται στην αρχή ο ορισμός της κεντρικής έννοιας ή των εννοιών που αποτελούν το αντικείμενο του τμήματος και γίνονται κάποια επεξηγηματικά σχόλια και αντίστοιχες παραπομπές για λεπτομερέστερη επεξήγηση στις σχετικές ενότητες του εγχειριδίου # 1.

Για λόγους οικονομίας δεν περιλαμβάνονται ορισμοί και διευκρινήσεις για όρους που έχουν παρατεθεί στο εγχειρίδιο #1. Για το λόγο αυτό όπου έχει κριθεί απαραίτητο δίνεται ακριβής παραπομπή στην οποία μπορεί να ανατρέξει ο κάθε Φορέας Σχεδίασης.

Ακολούθως και εντός πλαισίου αναφέρεται και περιγράφεται συνοπτικά το είδος της πληροφορίας που πρέπει να αναγράψει ο Φορέας Σχεδίασης στο συγκεκριμένο τμήμα του σχεδίου.

Στην επικεφαλίδα κάθε τμήματος και σύμφωνα με την αρίθμηση στην Υ.Α. 1299/2003 (σελ. 5818-5819) παρατίθεται σε παρένθεση α) η **Β**ασική **Α**παιτήση **Σ**χεδίασης (ΒΑΣ) ή/και β) η **Σ**υντονιστική **Ο**δηγία (ΣΟ) που το τμήμα καλύπτει.

2. ΒΑΣΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Κάθε Φορέας Σχεδίασης (Περιφέρεια ή Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση) σχεδιάζει αποκλειστικά και μόνο με βάση την αποστολή του, τα οριζόμενα στα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή και σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο το οποίο διέπει τη λειτουργία του.

Σύμφωνα με το Ν.3013/2002 (άρθρ. 17, παρ. 2 - ΦΕΚ 102/Α'/2002), μέχρι τη σύνταξη και έγκριση των νέων Ειδικών Σχεδίων έκτακτης ανάγκης από τα Υπουργεία, ισχύουν τα ήδη εγκεκριμένα Σχέδια που εκπονήθηκαν βάσει της ΥΑ 2025/19-01-1998 (Έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών του από 30.12.1997 Γενικού Σχεδίου πολιτικής προστασίας, με την συνθηματική λέξη "ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ" – ΦΕΚ 12/Β'/1998). Συνεπώς τα υφιστάμενα Σχέδια και μέχρι την ολοκλήρωση της προβλεπόμενης διαδικασίας για τη σύνταξη νέων Σχεδίων βρίσκονται σε ισχύ και οι Φορείς οφείλουν να προβούν στην επικαιροποίηση των στοιχείων που κρίνονται απαραίτητα για τη δράση των υπηρεσιών τους καθώς και τη συνεργασία τους με άλλους Φορείς, με βάση τις νεότερες οργανωτικές δομές της Δημόσιας Διοίκησης.

Είναι σύνηθες για την υλοποίηση κάποιων δράσεων που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του εκάστοτε Φορέα Σχεδίασης να απαιτείται η συνεργασία με ή κάποιας μορφής υποστήριξη από τους λοιπούς επιχειρησιακά εμπλεκόμενους Φορείς σε δράσεις πολιτικής προστασίας.

Τονίζεται ότι κανένας Φορέας Σχεδίασης δεν μπορεί να αναθέτει δράσεις (και πολύ περισσότερο αρμοδιότητες) σε λοιπούς επιχειρησιακά εμπλεκόμενους Φορείς χωρίς να υπάρχει η απαραίτητη θεσμική βάση και οι τελευταίοι να το έχουν αποδεχθεί.

Οι Περιφέρειες και οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή, είναι οι Φορείς υλοποίησης του σχεδιασμού σε **τακτικό επίπεδο** μαζί με τους άλλους επιχειρησιακά εμπλεκόμενους Φορείς [Δημόσιοι Φορείς (ένοπλες δυνάμεις, Π.Σ, ΕΛ.ΑΣ, Λ.Σ, Ε.Κ.Α.Β, ΟΤΑ Α' βαθμού κλπ), Ιδιωτικοί Φορείς, Εθελοντικές Οργανώσεις κλπ] που ασκούν τις αρμοδιότητές τους σε επίπεδο Περιφέρειας και Νομού αντίστοιχα.

Η Περιφέρεια ως ενιαία αποκεντρωμένη μονάδα διοίκησης και η Νομαρχία ως ανεξάρτητη βαθμίδα Τοπικής Αυτοδιοίκησης καλούνται με βάση το παρόν εγχειρίδιο να συντάξουν, η κάθε μια για την περιοχή ευθύνης της, το **Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης Περιφέρειας ανά καταστροφή και το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης ανά καταστροφή** αντίστοιχα, σε εφαρμογή της Υ.Α 1299/2003 (Παράρτημα Α', προσθήκη 2).

Νοείται ότι ο Φορέας Σχεδίασης προβαίνει στη σύνταξη Σχεδίων έκτακτης ανάγκης, όταν αποδεδειγμένα υπάρχει κίνδυνος που δημιουργεί την ανάγκη σχεδιασμού (πχ. αν στα διοικητικά όρια του Φορέα Σχεδίασης δεν έχουν κατασκευαστεί φράγματα, αποταμιευτήρες, δεξαμενές κλπ νοείται ότι δεν υφίσταται ανάγκη σύνταξης των σχετικών Σχεδίων έκτακτης ανάγκης).

Για την εκπόνηση Σχεδίων έκτακτης ανάγκης, η Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας και το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης καλούνται ως καθ ύλην αρμόδιες για το συντονισμό των οργανικών μονάδων του Φορέα τους (αρ 11 & 12 Ν.3013/2002, ΦΕΚ 102/ 1-5-02, Τεύχος Α΄) να προβούν μετά από σχετική διερεύνηση των επιχειρησιακά εμπλεκόμενων οργανικών μονάδων τους ανά κατηγορία κινδύνου, σε εισήγηση συγκρότησης Ομάδων Σχεδιασμού.

Ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας και ο Νομάρχης αντίστοιχα, ως Αποκεντρωμένα Όργανα Πολιτικής Προστασίας (αρ. 10 Ν.3013/2002, ΦΕΚ 102/ 1-5-02, Τεύχος Α΄) έχοντας υπόψη την ανωτέρω εισήγηση, προχωρούν στην έκδοση σχετικής απόφασης συγκρότησης Ομάδων Σχεδιασμού, ρυθμίζοντας ειδικότερα θέματα σχετικά με τη λειτουργία της Ομάδας καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα

Έργο της Ομάδας Σχεδιασμού είναι η εξειδίκευση των εγκεκριμένων Γενικών Σχεδίων έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή σχετικά με την αποστολή και τις αρμοδιότητες της Περιφερειακής Διοίκησης και Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, όπως αυτές διαφοροποιούνται με βάση τις τοπικές ιδιαιτερότητες. Για την εκπλήρωση αυτού του σκοπού οι Ομάδες Σχεδιασμού δύναται μεταξύ άλλων να επικοινωνούν με τους λοιπούς επιχειρησιακά εμπλεκόμενους Φορείς [Δημόσιοι Φορείς (ένοπλες δυνάμεις, Π.Σ, ΕΛ.ΑΣ, Ε.Κ.Α.Β, Λ.Σ, ΟΤΑ Α΄ βαθμού κλπ), Ιδιωτικοί Φορείς, Εθελοντικές Οργανώσεις κλπ] για την ανταλλαγή πληροφοριών και τη διευκρίνιση επιμέρους θεμάτων.

Σε κάθε περίπτωση ο Φορέας Σχεδίασης θα πρέπει να ακολουθεί τις κατευθυντήριες οδηγίες της Κεντρικής Διοίκησης που περιγράφονται στα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης καθώς και τις κατευθυντήριες οδηγίες της ΓΠΠ που συνοδεύουν το εγκεκριμένο από το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, Γενικό Σχέδιο έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή. Για κάποιες κατηγορίες Σχεδίων όπως το Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (Γενικό ΣΑΤΑΜΕ), η σύνθεση των Ομάδων Σχεδιασμού καθώς και η διαδικασία σχεδιασμού δύναται να διαφοροποιείται για την κάλυψη των ιδιαιτεροτήτων που φέρει αυτή η κατηγορία της καταστροφής.

3. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

Το Σχέδιο ανά καταστροφή της Περιφέρειας και Ν.Α, είναι Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης το οποίο:

- αναφέρεται στις τέσσερις φάσεις του συστήματος κινητοποίησης πολιτικής προστασίας [συνήθης ετοιμότητα, αυξημένη ετοιμότητα, αντιμετώπιση (κινητοποίηση – επέμβαση), (βραχεία) αποκατάσταση] σε επίπεδο Περιφέρειας και Νομού αντίστοιχα.
- αναφέρεται σε ένα επίπεδο διοίκησης, το τακτικό

- αναφέρεται σε λειτουργίες που ασκούνται **αποκλειστικά και μόνο από τις Οργανικές Μονάδες** (Διευθύνσεις, Τμήματα, Γραφεία) που συνιστούν το οργανόγραμμα του Φορέα Σχεδίασης (Περιφέρεια ή Ν.Α) και από τα **Όργανα Διοίκησης Ελέγχου και Συντονισμού Επιχειρήσεων** (Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας, Νομάρχης, Συντονιστικό Νομαρχιακό Όργανο κλπ).
- διαχωρίζει το ρόλο των ανωτέρω Οργανικών Μονάδων σε Κύριο ή Υποστηρικτικό ανάλογα με το είδος και την κατηγορία της συντελεσθείσας ή επικείμενης καταστροφής.
- δεν αναφέρεται σε λειτουργίες που αναλαμβάνουν οι λοιποί επιχειρησιακά εμπλεκόμενοι Φορείς [Δημόσιοι Φορείς (ένοπλες δυνάμεις, Π.Σ, ΕΛ.ΑΣ, Λ.Σ, Ε.Κ.Α.Β, ΟΤΑ Α΄ βαθμού), Ιδιωτικοί Φορείς, Εθελοντικές Οργανώσεις κλπ] σε δράσεις πολιτικής προστασίας, οι οποίοι ασκούν τις αρμοδιότητές τους εντός των διοικητικών ορίων του Νομού και της Περιφέρειας αντίστοιχα.
- οφείλει να είναι εναρμονισμένο με τα Σχέδια και τα Μνημόνια Ενεργειών των λοιπών εμπλεκόμενων φορέων [Δημόσιοι (ένοπλες δυνάμεις, Π.Σ, ΕΛ.ΑΣ, Λ.Σ, Ε.Κ.Α.Β, ΟΤΑ Α΄ βαθμού), Ιδιωτικοί Φορείς, Εθελοντικές Οργανώσεις κλπ] σε επίπεδο Περιφέρειας και Νομού.
- περιλαμβάνει τις απαραίτητες δράσεις για τη διασφάλιση της λειτουργίας του Φορέα Σχεδίασης σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης.
- περιλαμβάνει τις απαραίτητες δράσεις για την υποστήριξη του Σχεδίου (εκπαίδευση, ασκήσεις, αναθεώρηση, επικαιροποίηση).
- δεν περιλαμβάνει δράσεις που αναφέρονται στην πρόληψη και στη μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη αποκατάσταση των συνεπειών του καταστροφικού φαινομένου.

Επισημαίνεται ότι Σχέδιο το οποίο αναλύεται σε δράσεις οι οποίες, είτε δεν βασίζονται σε θεσμικά κείμενα, είτε δεν ακολουθούν τα οριζόμενα στα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή δεν δύναται να εγκριθεί, από το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΑΝΑ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

Για λόγους τυποποίησης και εναρμόνισης συνιστάται το κάθε Σχέδιο έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή της Περιφέρειας και Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης να ακολουθεί τον Πίνακα Περιεχομένων που παρατίθεται παρακάτω ώστε να είναι εναρμονισμένο με τα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή.

Ο προτεινόμενος Πίνακας Περιεχομένων προέκυψε λαμβάνοντας υπ' όψιν

- το σχεδιαστικό πλαίσιο [Βασικές Απαιτήσεις Σχεδίασης (σελ. 5818), Συντονιστικές Οδηγίες (σελ. 5819), Οδηγίες Σχεδίασης (σελ. 5853), κλπ] που ορίζει η Υ.Α.1299/2003 και
- τον Πίνακα Περιεχομένων των Γενικών Σχεδίων έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή.

Σημειώνεται, ότι ο κάθε Φορέας Σχεδίασης **δεν** συμπληρώνει υποχρεωτικά όλα τα τμήματα του προτεινόμενου Πίνακα Περιεχομένων παρά μόνο αυτά τα οποία είναι απαραίτητα για την πλήρη περιγραφή της αποστολής του / επιχειρησιακής του δράσης.

2. ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΑΝΑ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΜΕΡΟΣ Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Ομάδα Σχεδιασμού και ημερομηνία υποβολής σχεδίου
2. Ιστορικό Αναθεωρήσεων
  - 2.1. Πίνακας αναθεωρήσεων
  - 2.2. Φύλλο αναθεωρήσεων
3. Χαρακτηρισμός βαθμού ασφαλείας
4. Πίνακας διανομής
5. Έναρξη ισχύος και Εξουσιοδότηση εφαρμογής σχεδίου
6. Οδηγίες για την ενεργοποίηση και εφαρμογή του σχεδίου
7. Κατάλογος Εποπτευόμενων Οργανισμών και Ιδρυμάτων, υπόχρεων σχεδίασης

ΜΕΡΟΣ ΙΙ. ΚΥΡΙΟ ΜΕΡΟΣ

1. Σκοπός
2. Αντικειμενικοί Στόχοι
3. Ανάλυση/Χαρτογράφηση κινδύνου – Κατάσταση – Παραδοχές – Προϋποθέσεις – Παράμετροι σχεδιασμού
  - 3.1. Ανάλυση κινδύνου
  - 3.2. Χαρτογράφηση κινδύνου
  - 3.3. Κατάσταση, Παραδοχές, Προϋποθέσεις και Παράμετροι σχεδιασμού
4. Ιδέα Επιχειρήσεων
  - 4.1. Βασικές Αρχές
  - 4.2. Στάδια επιχειρήσεων
  - 4.3. Κλιμάκωση επιχειρήσεων
    - 4.3.1. Κριτήρια κλιμάκωσης
    - 4.3.2. Επίπεδα κλιμάκωσης
  - 4.4. Ρόλοι, Αρμοδιότητες & Δράσεις των επιχειρησιακά εμπλεκόμενων οργανικών μονάδων των Περιφερειών και των Ν.Α
  - 4.5. Συνέργεια – Συνεργασία με άλλους εμπλεκόμενους Δημόσιους Φορείς, Ιδιωτικούς Φορείς και Ιδιώτες σε επίπεδο Νομού ή Περιφέρειας
  - 4.6. Ρόλοι, Αρμοδιότητες & Δράσεις Εθελοντικών Οργανώσεων συνεργαζόμενων με το Φορέα Σχεδίασης
  - 4.7. Συντονιστικές οδηγίες για την ταυτόχρονη ή επακόλουθη εφαρμογή άλλων σχεδίων

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

1. Επικοινωνίες και διαχείριση πληροφοριών
  - 1.1. Συστήματα επιτήρησης, πρόβλεψης και έγκαιρης προειδοποίησης
  - 1.2. Αρχική Ειδοποίηση
  - 1.3. Αρχική Εκτίμηση
  - 1.4. Κινητοποίηση
  - 1.5. Μέσα και πρωτόκολλο επικοινωνίας
  - 1.6. Διάγραμμα ροής πληροφοριών
2. Διοίκηση, Έλεγχος & Συντονισμός Επιχειρήσεων
  - 2.1. Επίπεδα και όργανα
3. Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού και Υλικών Πόρων
  - 3.1. Κατηγορίες και είδη ανθρώπινου δυναμικού και υλικών πόρων
  - 3.2. Αποκλιμάκωση
  - 3.3. Καταγραφή και αποτίμηση έργου
4. Κατευθυντήριες οδηγίες και διαδικασίες επιχειρήσεων

ΜΕΡΟΣ ΙV. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΟΡΕΑ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

1. Προσδιορισμός και διασφάλιση λειτουργίας κρίσιμων υποδομών του Φορέα Σχεδίασης
2. Προσδιορισμός και διασφάλιση κρίσιμων στοιχείων του Φορέα Σχεδίασης
3. Διοικητική μέριμνα εμπλεκόμενου προσωπικού του Φορέα Σχεδίασης
4. Συνέχιση λειτουργίας του Φορέα Σχεδίασης

ΜΕΡΟΣ V. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΧΕΔΙΟΥ

1. Εκπαίδευση
2. Έλεγχος Σχεδίου-Ασκήσεις
3. Αναθεώρηση και Επικαιροποίηση Σχεδίου

ΜΕΡΟΣ VI. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ

1. Απόφαση συγκρότησης της Ομάδας Σχεδιασμού
2. Πίνακας διανομής Σχεδίου
3. Σχετική Νομοθεσία
4. Επιστημονική και τεχνική πληροφορία – Σενάρια
5. Κανονισμοί λειτουργίας ή/και μνημόνια ενεργειών των ομάδων/οργάνων που προβλέπονται στο Σχέδιο

6. Κατευθυντήριες Οδηγίες και Διαδικασίες Επιχειρήσεων της Κεντρικής Διοίκησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή.
7. Μνημόνια συνεργασίας με άλλους Φορείς του Δημοσίου
8. Συμβάσεις με Ιδιωτικούς Φορείς ή Ιδιώτες
9. Μνημόνια συνεργασίας με Εθελοντικές Οργανώσεις
10. Θεματικοί Χάρτες με τα όρια επιχειρησιακής ευθύνης εμπλεκομένων υπηρεσιών του Φορέα Σχεδίασης
11. Τηλεφωνικός κατάλογος επιχειρησιακά εμπλεκομένων υπηρεσιών του Φορέα Σχεδίασης
12. Τηλεφωνικός κατάλογος επιχειρησιακά εμπλεκομένων Φορέων [Δημόσιοι Φορείς (ένοπλες δυνάμεις, Π.Σ, ΕΛ.ΑΣ, Λ.Σ, Ε.Κ.Α.Β, ΟΤΑ Α΄ βαθμού), Ιδιωτικοί Φορείς, Εθελοντικές Οργανώσεις κλπ] που επικοινωνούν με το Φορέα Σχεδίασης
13. Πόροι Φορέα Σχεδίασης
  - 13.1. Κατηγορίες προσωπικού (ομάδες επιχειρησιακής/τακτικής αντίδρασης, κλπ)
  - 13.2. Είδη εγκαταστάσεων
  - 13.3. Κατηγορίες οχημάτων και μηχανημάτων
  - 13.4. Κατηγορίες εξοπλισμού και υλικών
14. Πόροι που εκτελούν έργο αρμοδιότητας του Φορέα Σχεδίασης
15. Ορισμοί και συντομογραφίες

Σημείωση: κάθε βασικό τμήμα του σχεδίου πρέπει να φέρει προεξέχοντα αριθμημένο δείκτη για την ευκολότερη ανεύρεσή του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΑΝΑ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

Στο παρόν κεφάλαιο του εγχειριδίου ορίζεται, περιγράφεται και αναλύεται τι πρέπει να αναγράφεται σε κάθε τμήμα του Σχεδίου (βλ. τον προτεινόμενο Πίνακα Περιεχομένων στο Κεφάλαιο Β΄). Συγκεκριμένα, για κάθε τμήμα του Σχεδίου, που έχει κριθεί απαραίτητο, παρατίθεται στην αρχή ο ορισμός της κεντρικής έννοιας ή των εννοιών που αποτελούν το αντικείμενο του τμήματος και γίνονται κάποια επεξηγηματικά σχόλια και αντίστοιχες παραπομπές για λεπτομερέστερη επεξήγηση στις σχετικές ενότητες του εγχειριδίου # 1. Ακολούθως και εντός πλαισίου αναφέρεται και περιγράφεται το είδος της πληροφορίας που πρέπει να αναγράψει ο Φορέας Σχεδίασης στο συγκεκριμένο τμήμα του σχεδίου.

Στην επικεφαλίδα κάθε τμήματος και σύμφωνα με την αρίθμηση στην Υ.Α. 1299/2003 (σελ. 5818-5819) παρατίθεται σε παρένθεση α) η **Β**ασική **Α**παίτηση **Σ**χεδίασης (ΒΑΣ) ή/και β) η **Σ**υντονιστική **Ο**δηγία (ΣΟ) που το τμήμα καλύπτει.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

ΜΕΡΟΣ Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Ομάδα Σχεδιασμού και ημερομηνία υποβολής Σχεδίου (ΒΑΣ 1)

Η Ομάδα Σχεδιασμού καθορίζεται από το Φορέα Σχεδίασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ενότητα Βασική Αρχή Σχεδιασμού του παρόντος εγχειριδίου καθώς και στις κατευθυντήριες οδηγίες της ΓΓΠΠ που συνοδεύουν τα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή.

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται:

- τα στοιχεία (ονοματεπώνυμο, ειδικότητα, θέση) των μελών της ομάδας που συντάσσει το Σχέδιο
- τα στοιχεία της απόφασης συγκρότησης της ομάδας (η απόφαση συνυποβάλλεται με το Σχέδιο κατά την υποβολή του για έγκριση και ακολούθως παρατίθεται στο παράρτημα) και
- η υπηρεσία που υπέβαλε το Σχέδιο και η ημερομηνία υποβολής του.

2. Ιστορικό Αναθεωρήσεων (ΣΟ 6)

Στα ακόλουθα τμήματα καταγράφονται και περιγράφονται όλες οι αναθεωρήσεις του σχεδίου. Συγκεκριμένα:

2.1 Πίνακας αναθεωρήσεων

Στον πίνακα αναθεωρήσεων δίνεται ο χρονολογικός κατάλογος των αναθεωρήσεων του σχεδίου. Για κάθε αναθεώρηση αναφέρονται και περιγράφονται συνοπτικά οι αλλαγές που έγιναν στο Σχέδιο.

Η προτεινόμενη μορφή πίνακα είναι η ακόλουθη:

Πίνακας 1

α/α Αναθεώρησης	Τμήματα και Σελίδες που επηρεάστηκαν	Ημερομηνία έγκρισης Αναθεώρησης	Παρατηρήσεις

2.2 Φύλλο αναθεωρήσεων

Στο φύλλο αναθεωρήσεων δίνονται περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το περιεχόμενο της αναθεώρησης.

Το φύλλο αναθεωρήσεων πρέπει να περιέχει τα ακόλουθα : α/α Αναθεώρησης, Σκοπός, Περιγραφή, Όνομα και υπογραφή αρμοδίου.

Πίνακας 2

α/α Αναθεώρησης	Σκοπός	Περιγραφή	Όνομα	Υπογραφή

3. Χαρακτηρισμός βαθμού ασφαλείας

Στο παρόν τμήμα ορίζεται ο βαθμός ασφαλείας του Σχεδίου στο σύνολό του ή/και συγκεκριμένων τμημάτων του.

Οι βαθμοί ασφαλείας είναι οι ακόλουθοι: αδιαβάθμητο, εμπιστευτικό, απόρρητο, άκρως απόρρητο. Σημειώνεται ότι είναι δυνατόν ορισμένα τμήματα του Σχεδίου να έχουν διαφορετικό χαρακτηρισμό από το υπόλοιπο Σχέδιο π.χ. μπορεί να τους έχει δοθεί ο χαρακτηρισμός του εμπιστευτικού ενώ το υπόλοιπο Σχέδιο έχει χαρακτηριστεί αδιαβάθμητο.

4. Πίνακας διανομής

Στο παρόν τμήμα παρατίθεται ο πίνακας με:

- τους υπηρεσιακούς παράγοντες (Διευθύνσεις, κλπ) και τους πολιτικούς προϊσταμένους του Φορέα Σχεδίασης και
- τους υπηρεσιακούς παράγοντες (Διευθύνσεις, κλπ) και τους πολιτικούς προϊσταμένους άλλων Φορέων

στους οποίους διανέμεται αντίγραφο του Σχεδίου καθώς και η αντίστοιχη ημερομηνία αποστολής και παραλαβής του.

Για διαβαθμισμένα Σχέδια, κατά κανόνα, τα αντίγραφα του Σχεδίου είναι αριθμημένα ως ακολούθως α/σ (α = αριθμός αντιγράφου, σ = συνολικός αριθμός αντιγράφων του Σχεδίου που διανεμήθηκαν).

Στην περίπτωση που ο πίνακας διανομής είναι μακροσκελής τότε δύναται να παρατεθεί ως ξεχωριστό παράρτημα.

5. Έναρξη ισχύος και Εξουσιοδότηση εφαρμογής Σχεδίου

Στο παρόν τμήμα αναφέρεται η ημερομηνία έναρξης ισχύος του Σχεδίου καθώς και τα εξουσιοδοτημένα, για την εφαρμογή του, άτομα.

Η εξουσιοδότηση γίνεται με βάση το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του Φορέα Σχεδίασης. Το σχετικό έγγραφο εξουσιοδότησης παρατίθεται σε παράρτημα.

6. Οδηγίες για την ενεργοποίηση και εφαρμογή του Σχεδίου

Στο παρόν τμήμα αναφέρεται σαφώς κάτω υπό ποιές συνθήκες και πως θα εφαρμοστεί το Σχέδιο.

Οι εξουσιοδοτημένοι για την εφαρμογή του Σχεδίου είναι σκόπιμο να συντάσσουν σχετικό μνημόνιο ενεργειών.

7. Κατάλογος Εποπτευόμενων Οργανισμών & Ιδρυμάτων, υπόχρεων Σχεδίασης

Στο παρόν τμήμα παρατίθεται ο κατάλογος των Εποπτευόμενων Οργανισμών & Ιδρυμάτων που ο Φορέας Σχεδίασης (Περιφέρεια, Ν.Α) θεωρεί ότι πρέπει να σχεδιάσουν κατ' εφαρμογή του παρόντος Σχεδίου.

Νοείται ότι η υποχρέωση σχεδιασμού προκύπτει από το συνδυασμό της ανάλυσης κινδύνου, του θεσμικού και του οργανωτικού πλαισίου του Φορέα Σχεδίασης.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ. ΚΥΡΙΟ ΜΕΡΟΣ

1. Σκοπός

Ο σκοπός προκύπτει από την αποστολή και τις αρμοδιότητες του Φορέα Σχεδίασης (Περιφέρεια, Ν.Α) (όπως ορίζονται στα θεσμικά τους κείμενα) σε συνδυασμό με τη συμμετοχή τους στο Σύστημα Κινητοποίησης Πολιτικής Προστασίας (όπως ορίζεται στην Υ.Α 1299/2003 και στα άρθρα 11 και 12 του Ν.3013/2003).

Συγκεκριμένα, με βάση τα προαναφερόμενα, σκοπός της Περιφέρειας και Ν.Α αντίστοιχα είναι η σύνταξη Σχεδίων έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή για την περιοχή ευθύνης τους, αναλύοντας και εξειδικεύοντας κατά το μέτρο που τους αφορούν τα προβλεπόμενα στα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια εκτάκτων αναγκών ανά καταστροφή που έχουν συνταχθεί από τη σύνθεση και εναρμόνιση των Ειδικών Σχεδίων έκτακτης ανάγκης σε επίπεδο Υπουργείου ή άλλου κεντρικού Φορέα κατ' εφαρμογή της Υ.Α 1299/2003 με τη συνθηματική λέξη «Ξενοκράτης».

Στο παρόν τμήμα του Σχεδίου παρατίθεται ακριβής και σύντομη αναφορά του επιδιωκόμενου σκοπού του Φορέα Σχεδίασης (Περιφέρεια, Ν.Α) σχετικά με το καταστροφικό φαινόμενο και πάντα σε συμφωνία και εξειδίκευση του οριζόμενου σκοπού από το εγκεκριμένο Γενικό Σχέδιο έκτακτης ανάγκης για το εν λόγω καταστροφικό φαινόμενο.

2. Αντικειμενικοί Στόχοι

Οι αντικειμενικοί στόχοι προκύπτουν από τον σκοπό του Σχεδίου σε συνδυασμό με τα στάδια εκδήλωσης του καταστροφικού φαινομένου και τις συνέπειες που δημιουργούν στη ζωή και την υγεία των πολιτών, στο φυσικό και στο ανθρωπογενές περιβάλλον. Οι αντικειμενικοί στόχοι του Φορέα Σχεδίασης (Περιφέρεια, Ν.Α) είναι επικεντρωμένοι στην αποστολή και στις αρμοδιότητές τους. Σημειώνεται όμως ότι αποτελούν μέρος των αντικειμενικών στόχων που καθορίζει η Κεντρική Διοίκηση όπως αυτά ορίζονται στα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή.

Στο παρόν τμήμα του Σχεδίου εξειδικεύονται σε τοπικό επίπεδο οι οριζόμενοι από τα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια αντικειμενικοί στόχοι, η επίτευξη των οποίων, είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση του προαναφερθέντος σκοπού.

Διευκρινίζεται, ότι οι στόχοι πρέπει να ικανοποιούν τη βασική επιχειρησιακή φιλοσοφία των Σχεδίων έκτακτης ανάγκης που αφορά την εναρμόνιση των δράσεων του Φορέα Σχεδίασης (Περιφέρεια, Ν.Α) με τα Σχέδια και Μνημόνια Ενεργειών των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκόμενων φορέων [Δημόσιοι Φορείς (ένοπλες δυνάμεις, Π.Σ, ΕΛ.ΑΣ, Λ.Σ, Ε.Κ.Α.Β, ΟΤΑ Α΄ βαθμού κλπ), Ιδιωτικοί Φορείς, Εθελοντικές Οργανώσεις κλπ] σε δράσεις πολιτικής

προστασίας, οι οποίοι ασκούν τις αρμοδιότητές τους εντός των διοικητικών ορίων του Φορέα Σχεδίασης.

3. Ανάλυση/Χαρτογράφηση κινδύνου – Κατάσταση – Παραδοχές – Προϋποθέσεις – Παράμετροι σχεδιασμού

Στα ακόλουθα τμήματα περιγράφεται η κατάσταση και το περιβάλλον σχεδιασμού, όπως διαμορφώνονται από τα στοιχεία της ανάλυσης κινδύνου, τις παραδοχές και τις προϋποθέσεις και τέλος προσδιορίζονται και καταγράφονται οι παράμετροι σχεδιασμού².

3.1 Ανάλυση κινδύνου (ΒΑΣ 3, ΒΑΣ 24)

Ανάλυση κινδύνου (ανάλυση διακινδύνευσης, risk analysis) είναι η διεργασία η οποία περιλαμβάνει τη μελέτη των χαρακτηριστικών του καταστροφικού φαινομένου, τη μελέτη των χαρακτηριστικών της περιοχής που είναι πιθανόν να πληγεί, τον προσδιορισμό και την εκτίμηση της τρωτότητας του πληθυσμού, του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος της περιοχής και το συνδυασμό όλων των παραπάνω στοιχείων για τη διαμόρφωση εκτίμησης των συνολικών επιπτώσεων που μπορεί να έχει το καταστροφικό φαινόμενο και την ανάπτυξη σχετικών σεναρίων.

Η *ανάλυση κινδύνου* αποσκοπεί στην επιστημονική στοιχειοθέτηση της ανάγκης για σχεδιασμό και είναι απαραίτητη για τον καθορισμό των προτεραιοτήτων του. Η ανάλυση κινδύνου πρέπει να στηρίζεται στα **πιο επίκαιρα και έγκυρα στοιχεία** και να περιλαμβάνει τον, κατά το δυνατόν, λεπτομερέστερο χωρικό και χρονικό προσδιορισμό των επιπέδων κινδύνου.

Σημειώνεται ότι το επίπεδο πληρότητας της ανάλυσης κινδύνου είναι μία από τις πιο σημαντικές και καθοριστικές αποφάσεις που πρέπει να ληφθούν κατά τη διάρκεια της διεργασίας σχεδιασμού έκτακτης ανάγκης.

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται:

- συνοπτικά τα αποτελέσματα της ανάλυσης κινδύνου με βάση τα οριζόμενα στα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή.

Στην περίπτωση που τα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή δεν περιλαμβάνουν «ανάλυση κινδύνου» για την κάθε κατηγορία καταστροφής, ο Φορέας Σχεδίασης (Περιφέρεια, Ν.Α) σύμφωνα με το ΓΣΠΠ «Ξενοκράτης» (Υ.Α 1299/2003 σελ 5822) έχει θεσμική αρμοδιότητα να προβεί στη χαρτογράφηση των

² Στο Μέρος II παρ 3 του εγχειριδίου #1, αναλύεται διεξοδικά το περιεχόμενο των τμημάτων, στα οποία ο Φορέας Σχεδίασης μπορεί να ανατρέξει για λεπτομερέστερη ανάλυση

περιοχών υψηλού κινδύνου που ανήκουν στα διοικητικά όρια δράσης του από κάθε κατηγορία καταστροφής, όπως περιγράφεται στη συνέχεια.

- η καθ' ύλην αρμόδια οργανική μονάδα (Δ/νση, Τμήμα, Γραφείο κλπ) του Φορέα Σχεδίασης που έχει αρμοδιότητα ανάλυσης κινδύνου ή έχει επίκαιρα επιστημονικά δεδομένα και ιστορικές καταγραφές από προηγούμενες καταστροφές.

Η ανωτέρω οργανική μονάδα του Φορέα Σχεδίασης προβαίνει στη συλλογή πληροφοριών, τη σύνταξη της ανάλυσης του κινδύνου και την εποπτική παρουσίαση αυτού μέσω θεματικών χαρτών στους οποίους απεικονίζονται περιοχές πολύ υψηλού, υψηλού, μέσου και χαμηλού κινδύνου.

Σημειώνεται ότι για κάποιες κατηγορίες καταστροφής οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις της χώρας διαθέτουν επαρκή στοιχεία για την εκπόνηση μιας τοπικής ανάλυσης κινδύνου, η οποία δεν είναι δυνατόν να περιλαμβάνεται στα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή.

Συγκεκριμένα, η ανάλυση κινδύνου σχετικά με τις εγκαταστάσεις με επικίνδυνες ουσίες περιγράφεται στην ΚΥΑ 12044/613/2007, ΦΕΚ 376, τ.Β'. Η ανάλυση κινδύνου εξειδικεύεται από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις της χώρας λαμβάνοντας υπόψη τις Μελέτες Ασφαλείας, τα Εσωτερικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης που συνυποβάλλονται με τις Μελέτες Ασφαλείας και τις Κοινοποιήσεις των εγκαταστάσεων.

Στις περιπτώσεις που τα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή δεν περιλαμβάνουν ανάλυση κινδύνων και ο Φορέας Σχεδίασης (Περιφέρεια, Ν.Α) δεν διαθέτει πρωτογενή πληροφορία και επιστημονική τεχνογνωσία για τη σύνταξη της ανάλυσης κινδύνου τότε ο σχεδιασμός δύναται να στηρίζεται :

- στην απλή χαρτογράφηση επικινδυνότητας με καταγραφή ιστορικών στοιχείων επιπτώσεων σε απλό συνδυασμό με δημογραφικά και άλλα στοιχεία (υποδομές, δίκτυα κοινής ωφέλειας κλπ).

3.2 Χαρτογράφηση κινδύνου (ΒΑΣ 3, ΒΑΣ 24)

Με τη χαρτογράφηση κινδύνου επιδιώκεται να προσδιοριστεί πότε και ποιες περιοχές και υποδομές (οικισμοί, πολεοδομικά συγκροτήματα, βιομηχανικές περιοχές, γεωργοκτηνοτροφικές εγκαταστάσεις κλπ) βρίσκονται σε κίνδυνο με απώτερο σκοπό, τον εκ των προτέρων προσδιορισμό των πόρων (ανθρώπινο δυναμικό και μέσα) που θα απαιτηθούν για τη διαχείριση των συνεπειών από κάθε κατηγορία καταστροφής που προκαλεί κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

Στο παρόν τμήμα αναφέρεται η καθ' ύλην αρμόδια οργανική μονάδα (Δ/νση, Τμήμα, Γραφείο κλπ) του Φορέα Σχεδίασης που έχει αρμοδιότητα εκτίμησης κινδύνου ή έχει επίκαιρα επιστημονικά δεδομένα και ιστορικές καταγραφές από προηγούμενες καταστροφές.

Η ανωτέρω οργανική μονάδα του Φορέα Σχεδίασης προβαίνει στη συλλογή πληροφοριών και χαρτογράφηση του κινδύνου, με την έννοια της εποπτικής παρουσίας των σημείων υψηλού κινδύνου και παράθεση αυτών σε παράρτημα ειδικών χαρτών.

Εντούτοις, στις περιπτώσεις που οι οργανικές μονάδες του Φορέα Σχεδίασης αδυνατούν να προβούν στη χαρτογράφηση κινδύνου για οιοδήποτε λόγο (έλλειψη στοιχείων, προσωπικού, υποδομών κλπ) καλούνται να επισημάνουν το πρόβλημα στο παρόν Σχέδιο και να εισηγηθούν προς το ανώτερο διοικητικό επίπεδο (Περιφέρεια, Υπουργείο κλπ) την επίλυσή του ή να προτείνουν εναλλακτικές λύσεις.

Νοείται ότι ο Φορέας Σχεδίασης δύναται να συνεργαστεί με τους λοιπούς επιχειρησιακά εμπλεκόμενους Φορείς [Δημόσιοι Φορείς (ένοπλες δυνάμεις, Π.Σ, ΕΛ.ΑΣ, Λ.Σ, Ε.Κ.Α.Β, ΟΤΑ Α΄ βαθμού), Ιδιωτικοί Φορείς, Εθελοντικές Οργανώσεις κλπ] στην περίπτωση που οι ανωτέρω φορείς, διαθέτουν αξιόπιστα ιστορικά δεδομένα και καταγραφές του καταστροφικού φαινομένου.

Η επεξεργασία των ανωτέρω στοιχείων δύναται να αποτελέσει το πρόκλημα για τη σύνταξη μιας απλής χαρτογράφησης των σημείων που ιστορικά έχει εκδηλωθεί το φαινόμενο χωρίς να αναλύουν τα αίτια που το προκάλεσαν καθώς και τους πόρους που διατέθηκαν για τη διαχείρισή του.

Στις περιπτώσεις που υπάρχει καταγραφή των διαθέσιμων πόρων του Φορέα Σχεδίασης για τη διαχείριση των ιστορικά εκδηλωμένων καταστάσεων έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή, περαιτέρω ανάλυση των στοιχείων δύναται να δώσει το χρονικό και χωρικό προσδιορισμό των διαθέσιμων πόρων (ανθρώπινου δυναμικού και υλικών πόρων) στα διάφορα στάδια επιχειρήσεων και Φάσεις του Συστήματος Κινητοποίησης Πολιτικής Προστασίας (βλέπε Μέρος II παρ 4.2 του παρόντος εγχειριδίου).

Σημειώνεται, ότι η γεωγραφική κλίμακα των περιοχών επικινδυνότητας για κάποιες κατηγορίες καταστροφής (π.χ. πλημμύρες, χιονόπτωση κλπ.) δεν συμβαδίζει με τα διοικητικά όρια αρμοδιότητας του Φορέα Σχεδίασης (Περιφέρεια, Ν.Α). Σ΄ αυτές τις περιπτώσεις η χαρτογράφηση κινδύνου δύναται να γίνεται κατόπιν συνεργασίας μεταξύ δύο ή περισσότερων νομών ή περιφερειών με βάση τα προβλεπόμενα στο θεσμικό πλαίσιο αρμοδιότητας των αντίστοιχων οργανικών μονάδων του Φορέα Σχεδίασης

Η εποπτική παρουσίαση της χαρτογράφησης κινδύνου από το Φορέα Σχεδίασης αφορά την ιεράρχηση των πιο ευπαθών περιοχών και την απεικόνισή τους σε ειδικούς χάρτες και αποσκοπεί στον καθορισμό προτεραιοτήτων σε συνθήκες αυξημένης ετοιμότητας και κατάστασης έκτακτης ανάγκης, με στόχο να διασφαλιστεί η άμεση ανταπόκριση και η ορθολογική διαχείριση των πόρων (υλικών και ανθρώπινων).

3.3 Κατάσταση, Παραδοχές, Προϋποθέσεις και Παράμετροι σχεδιασμού

Ο Φορέας Σχεδίασης λαμβάνοντας υπόψη την **κατάσταση, παραδοχές, προϋποθέσεις και παραμέτρους σχεδιασμού** που περιγράφονται στα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή, οφείλει να προβεί στην εξειδίκευση αυτών με βάση:

- τον εννοιολογικό προσδιορισμό τους όπως αυτός περιγράφεται στο εγχειρίδιο #1 (Μέρος II παρ 3.2)
- τις τοπικές ιδιαιτερότητες της περιοχής που υπάγεται στα διοικητικά όρια ευθύνης του
- τις αρμοδιότητες του, όπως καθορίζονται από το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του
- τα όρια των δυνατοτήτων του, όπως καθορίζονται από το υπηρεσιακό του περιβάλλον (καταρτισμένο υπαλληλικό προσωπικό, η χρήση νέων τεχνολογιών κλπ.)
- τη διοικητική διαίρεση της χώρας σε Περιφέρειες [άρθρου 61 του Ν. 1622/1986 (ΦΕΚ 92 Α'), Ν. 2503/1997 (ΦΕΚ 107 Α')], Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, [Άρθρα 4-7 του Π.Δ 30/1996 «Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (ΦΕΚ 21 Α')].

Νοείται ότι, η κατάσταση προσδιορίζεται από την τοπική ανάλυση κινδύνου ή την τοπική χαρτογράφηση κινδύνου (λαμβάνοντας υπόψη τα αναφερθέντα στο τμήμα Π.3.1) και τα **είδη σεναρίων** που θα αποφασιστεί ότι το Σχέδιο καλείται να αντιμετωπίσει.

Επίσης ο τρόπος που ο Φορέας Σχεδίασης καθορίζει την κατάσταση εξαρτάται άμεσα από το ρόλο του σε κάθε κατηγορία καταστροφής. Όταν ο Φορέας Σχεδίασης έχει τον κύριο ρόλο στην αντιμετώπιση μιας συντελεσθείσας καταστροφής (πχ. Χιονοπτώσεις-παγετός) η ανάλυση της κατάστασης διαφοροποιείται συγκριτικά με την ανάλυση της κατάστασης στην περίπτωση που έχει Υποστηρικτικό Ρόλο (πχ. Δασικές Πυρκαγιές).

Οι παραδοχές καταδεικνύουν τα σημεία και τη κατάσταση που εάν δεν ισχύσει, κάποια(ες) από τις προβλεπόμενες επιμέρους δράσεις του Σχεδίου δεν θα μπορέσουν να υλοποιηθούν όπως, εκ των προτέρων, έχουν σχεδιαστεί. Για αυτόν το λόγο στην περίπτωση που οι παραδοχές των εγκεκριμένων Γενικών Σχεδίων έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή δεν ανταποκρίνονται πλήρως στις τοπικές ιδιαιτερότητες, ο Φορέας Σχεδίασης θα πρέπει να το επισημάνει στο παρόν Σχέδιο.

Προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος Σχεδίου είναι:

- η επιχειρησιακή ετοιμότητα του Φορέα Σχεδίασης για την υλοποίηση των οριζόμενων στα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή (εκπαίδευση προσωπικού, υλικοτεχνική υποδομή κλπ)
- η εξασφάλιση των απαιτούμενων οικονομικών πόρων

- η ανάπτυξη συνεργασίας, συνέργειας και διαλειτουργικότητας του Φορέα Σχεδίασης με τους λοιπούς επιχειρησιακά εμπλεκόμενους Φορείς [Δημόσιοι Φορείς (ένοπλες δυνάμεις, Π.Σ, ΕΛ.ΑΣ, Λ.Σ, Ε.Κ.Α.Β, ΟΤΑ Α΄ βαθμού κλπ), Ιδιωτικοί Φορείς, Εθελοντικές Οργανώσεις κλπ] σε επίπεδο Νομού και Περιφέρειας αντίστοιχα, για τη διασφάλιση εναρμόνισης των Σχεδίων και Μνημονίων Ενεργειών τους.
- η ανάπτυξη Μνημονίου Ενεργειών με τους ΟΤΑ Α΄ βαθμού.

Οι παράμετροι σχεδιασμού δύναται να προσδιοριστούν από την τοπική ανάλυση κινδύνου του παρόντος Σχεδίου ή την τοπική χαρτογράφηση κινδύνου σε συνδυασμό με τα Σχέδια έκτακτης ανάγκης και τα Μνημόνια Ενεργειών των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Φορέων [Δημόσιοι Φορείς (ένοπλες δυνάμεις, Π.Σ, ΕΛ.ΑΣ, Λ.Σ, Ε.Κ.Α.Β, ΟΤΑ Α΄ βαθμού κλπ), Ιδιωτικοί Φορείς, Εθελοντικές Οργανώσεις κλπ] που ασκούν τις αρμοδιότητές τους εντός των διοικητικών ορίων του Νομού και της Περιφέρειας αντίστοιχα.

Νοείται ότι οι παράμετροι σχεδιασμού είναι δυνατόν να διαφέρουν ανάλογα με το επίπεδο σχεδιασμού (περιφερειακό, νομαρχιακό) και ανάλογα με το σενάριο (χειρίστο ή πιθανό) το οποίο έχει χρησιμοποιηθεί για την περιγραφή της κατάστασης.

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται διαδοχικά η κατάσταση, οι παραδοχές, οι προϋποθέσεις και οι παράμετροι σχεδιασμού όσο το δυνατόν πιο ολοκληρωμένα και εξειδικευμένα για τη συγκεκριμένη καταστροφή εντός των διοικητικών ορίων δράσης σε σχέση με το Φορέα Σχεδίασης.

4. Ιδέα Επιχειρήσεων

Η ιδέα επιχειρήσεων σε επίπεδο χώρας καθορίζεται από τα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή, κατ' εφαρμογή της Υ.Α 1299/2003 με τη συνθηματική λέξη «Ξενοκράτης», τα οποία αποτελούν τη σύνθεση των Ειδικών Σχεδίων έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή που έχουν συνταχθεί σε επίπεδο Υπουργείου ή άλλου Κεντρικού Φορέα.

Σκοπός αυτών των εγκεκριμένων Γενικών Σχεδίων έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή, είναι η διαμόρφωση επιχειρησιακής φιλοσοφίας για την αντιμετώπιση των καταστροφών σε εθνικό επίπεδο. Με βάση το θεσμικό πλαίσιο πολιτικής προστασίας της χώρας καθορίζουν τους εμπλεκόμενους Φορείς ανά καταστροφή, εξασφαλίζοντας την εναρμόνιση των δράσεων σε κάθε Φάση του Συστήματος Κινητοποίησης Πολιτικής Προστασίας (Υ.Α 1299/2003 σελ 5819), είτε σε συνθήκες ετοιμότητας, είτε σε συνθήκες έκτακτης ανάγκης.

Βάση του ανωτέρω στρατηγικού και επιχειρησιακού σχεδιασμού, ακολουθεί ο σχεδιασμός σε τακτικό επίπεδο από τις Περιφέρειες και τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις.

Συγκεκριμένα οι Περιφέρειες και οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις της χώρας οι οποίες είναι αποδέκτες των εγκεκριμένων Γενικών Σχεδίων έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή οφείλουν σε εφαρμογή του ΓΣΠΠ «Ξενοκράτης», να αναλύσουν και να εξειδικεύσουν τα οριζόμενα στα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή κατά το μέρος που τους αφορούν.

Η διαδικασία σχεδιασμού τακτικού επιπέδου διαφοροποιείται μόνο στις περιπτώσεις των Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (Τ.Α.Μ.Ε.). Δεδομένου ότι οι Μελέτες Ασφαλείας, τα εσωτερικά σχέδια έκτακτης ανάγκης που συνυποβάλλονται με τις Μελέτες Ασφαλείας και οι Κοινοποιήσεις των εγκαταστάσεων υποβάλλονται στις Δ/νσεις Ανάπτυξης των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων (ΝΑ) και επομένως η απαιτούμενη πληροφορία για τη σύνταξη των ΣΑΤΑΜΕ συγκεντρώνεται στις ΝΑ, οι Περιφέρειες δεν μπορούν να προχωρήσουν μεμονωμένα στην σύνταξη των ΣΑΤΑΜΕ αρμοδιότητάς τους. Επομένως κρίνεται σκόπιμο να γίνει παράλληλη κατάρτιση των Περιφερειακών και Νομαρχιακών ΣΑΤΑΜΕ σύμφωνα με τα οριζόμενα στο υπ.αρ 4498/25.06.2009 έγγραφο της ΓΓΠΠ με θέμα «Κατάρτιση Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (Γενικό ΣΑΤΑΜΕ) και Νομαρχιακών και Περιφερειακών ΣΑΤΑΜΕ σε εφαρμογή της Υ.Α 1299/2003 ‘Ξενοκράτης’».

Στο παρόν Τμήμα ο Φορέας Σχεδίασης (Περιφέρεια, Ν.Α) θα πρέπει να εξειδικεύσει την ιδέα επιχειρήσεων με βάση τις τοπικές συνθήκες και ιδιαιτερότητες που χαρακτηρίζουν τα γεωγραφικά όρια διοικητικής του ευθύνης (νησιωτικές περιοχές, ορεινές, ημιορεινές κλπ), το θεσμικό του ρόλο, καθώς και τη διοικητική διάρθρωση των επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας σε επίπεδο Νομού και Περιφέρειας.

4.1 Βασικές Αρχές

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται οι βασικές αρχές που καθοδηγούν τη δράση του Φορέα Σχεδίασης (Περιφέρεια, Ν.Α) για τη διαχείριση της κατάστασης ετοιμότητας πολιτικής προστασίας ή/και της κατάστασης έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας. Αναφέρονται, εάν υπάρχουν, συγκεκριμένα κείμενα (π.χ. δόγμα εμπλοκής του Φορέα σε καταστάσεις εκτάκτων αναγκών) στα οποία καθορίζονται οι παραπάνω βασικές αρχές.

Παραδείγματα βασικής αρχής αποτελούν φράσεις όπως: «ο Φορέας Σχεδίασης εκπληρώνει τις δράσεις που εμπíπτουν στις αρμοδιότητές του χρησιμοποιώντας αποκλειστικά ίδιους πόρους», «ο Φορέας Σχεδίασης εκπληρώνει τις δράσεις που εμπíπτουν στις αρμοδιότητές του χρησιμοποιώντας αποκλειστικά πόρους Ιδιωτικών Φορέων», «ο Φορέας Σχεδίασης ενεργοποιείται από μόνος του», «ο Φορέας Σχεδίασης ενεργοποιείται μόνο αφού ειδοποιηθεί από άλλους Φορείς» κλπ.

Για παράδειγμα σε περιόδους χιονοπτώσεων οι Περιφέρειες και οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις ενεργοποιούνται αφού λάβουν σύμφωνα με τις εγκύκλιους της ΓΓΠΠ, μέσω fax το έκτακτο δελτίο πρόγνωσης επικίνδυνων καιρικών φαινομένων από το Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας.

Το τμήμα αυτό είναι πιθανόν να καταστεί ιδιαίτερα χρήσιμο στην εξεύρεση λύσεων εάν και όταν κατά την εφαρμογή του Σχεδίου διαπιστωθούν κάποιες αδυναμίες ή ελλείψεις.

4.2 Στάδια επιχειρήσεων

Τα στάδια επιχειρήσεων δηλαδή η ανταπόκριση του Φορέα Σχεδίασης σε κάθε Φάση εξέλιξης του κινδύνου/καταστροφικού φαινομένου έχουν καθοριστεί από τα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή και πρέπει να ακολουθούνται επακριβώς.

Στο παρόν τμήμα ο Φορέας Σχεδίασης (Περιφέρεια, Ν.Α) οφείλει να αναφέρει τα στάδια επιχειρήσεων όπως έχουν περιγραφεί στα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης και να συμπληρώσει όπου κρίνει απαραίτητο

- την εμπλοκή του σε κάποιο στάδιο επιχειρήσεων, η οποία δεν έχει προβλεφθεί από τα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή.
- την αδυναμία του να εμπλακεί σε κάποιο στάδιο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια.

Ενδεικτικά για την πληρέστερη κατανόηση των οριζόμενων στα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή ακολουθεί μια συνοπτική περιγραφή των δράσεων τακτικού επιπέδου σε κάθε Φάση του Συστήματος Κινητοποίησης Πολιτικής Προστασίας.

Φάση 1^η συνήθους ετοιμότητα

Ενδεικτικά, στη *Φάση της συνήθους ετοιμότητας*, ο Φορέας Σχεδίασης ακολουθεί μια σειρά δράσεων που αφορά

- την επικαιροποίηση του Σχεδίου του για κάθε κατηγορία καταστροφής.
- τη συλλογή των υφιστάμενων Σχεδίων, για την ίδια κατηγορία καταστροφής, των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Φορέων [Περιφερειακή Δ/ση Π.Υ, Περιφερειακή Δ/ση Αστυνομίας, ΔΥΠΕ, Περιφερειακή Υπηρεσία ΕΚΑΒ σε επίπεδο Περιφέρειας, Πυροσβεστική Υπηρεσία, Αστυνομική Δ/ση Νομού, Τοπική Λιμενική Αρχή, Περιφερειακή Υπηρεσία ΕΚΑΒ σε επίπεδο Νομού] που ασκούν τις αρμοδιότητές τους εντός των διοικητικών ορίων του Φορέα Σχεδίασης.
- τη σύνταξη Μνημονίου Ενεργειών³ μεταξύ των οργανικών μονάδων του καθώς και με τους λοιπούς επιχειρησιακά εμπλεκόμενους Φορείς [Δημόσιοι Φορείς (ένοπλες δυνάμεις, Π.Σ, ΕΛ.ΑΣ, Ε.Κ.Α.Β, Λ.Σ, ΟΤΑ Α΄ βαθμού κλπ), Ιδιωτικοί Φορείς,

³ Το περιεχόμενο του Μνημονίου Ενεργειών περιγράφεται στο Παράρτημα Α΄

Εθελοντικές Οργανώσεις κλπ] σε δράσεις πολιτικής προστασίας οι οποίοι ασκούν τις αρμοδιότητές τους εντός των διοικητικών ορίων ευθύνης του.

- τον έλεγχο της λειτουργίας του συστήματος επικοινωνίας και ροής πληροφοριών μεταξύ των ανωτέρω επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Φορέων.
- την αξιολόγηση των διαθέσιμων στοιχείων και πληροφοριών που συλλέγονται από τα συστήματα επιτήρησης, πρόβλεψης και έγκαιρης προειδοποίησης που διαθέτει ο Φορέας Σχεδίασης ή που λαμβάνει από άλλους εμπλεκόμενους Φορείς.
- την καταγραφή των επιχειρησιακά διαθέσιμων πόρων (ανθρώπινου δυναμικού και υλικών πόρων)
- την επικαιροποίηση των Σχεδίων δράσης για τον τρόπο διάθεσης των υφιστάμενων πόρων.
- την εκτίμηση ανάγκης σύγκλησης συλλογικών οργάνων ή ομάδων διαχείρισης κρίσεων για τη λήψη αποφάσεων (π.χ σύγκληση Συντονιστικού Νομαρχιακού Οργάνου).
- τη συγκρότηση του Συντονιστικού Νομαρχιακού Οργάνου με τη σύνθεση και τις αρμοδιότητες που περιγράφονται στο αρ. 12 Ν. 3013/2002 κατόπιν εντολής Νομάρχη εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο για την επίλυση ζητημάτων συνεργασίας μεταξύ των επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Φορέων και Εθελοντικών Οργανώσεων.
- την οργάνωση Κέντρου Επιχειρήσεων με τα απαραίτητα μέσα
- την ενημέρωση του κοινού
- την έκδοση Οδηγιών για την ασφάλεια του προσωπικού και μέσων ανάλογα με το αίτιο (φυσικό, τεχνολογικό, κλπ) της καταστροφής και τις τοπικές ιδιαιτερότητες της περιοχής ευθύνης τους.
- την εξασφάλιση οικονομικών πόρων για την αντιμετώπιση δαπανών που θα προκύψουν από την εφαρμογή των μέτρων αντιμετώπισης της καταστροφής.
- την έκδοση οδηγιών σχεδίασης προς τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις από τις Περιφέρειες εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο («Ξενοκράτης», σελ 5822).
- την έκδοση οδηγιών προς τους ΟΤΑ Α΄ βαθμού από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις για την καλύτερη εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους («Ξενοκράτης», σελ 5822).
- τον έλεγχο σε συνεργασία με τους ΟΤΑ Α΄ βαθμού (Δήμοι, Κοινότητες) της διαθεσιμότητας των χώρων και υποδομών για την υποδοχή και διαβίωση των πληγέντων.
- την τήρηση αρχείου εθελοντικών οργανώσεων που δύναται να υποστηρίξουν τις επιμέρους δράσεις του Φορέα Σχεδίασης αρχικά της Ν.Α και κατόπιν κλιμάκωσης της Περιφέρειας.

Διευκρινίζεται ότι ενώ χρονικά είναι δυνατόν κατά τη διάρκεια της φάσης 1^{ης} - Συνήθης Ετοιμότητα να λαμβάνουν χώρα δράσεις που ανήκουν στην πρόληψη και το σχεδιασμό, για

το σκοπό σύνταξης του σχεδίου οι δράσεις αυτές δεν ανήκουν στη *φάση 1* και δεν πρέπει συμπεριλαμβάνονται σε αυτό.

Φάση 2^η αυξημένη ετοιμότητα

Ενδεικτικά, στη *Φάση αυξημένης ετοιμότητας* ο Φορέας Σχεδίασης στο τακτικό επίπεδο ακολουθεί μια σειρά δράσεων που αφορούν:

- την εφαρμογή αποφάσεων από ατομικά και συλλογικά όργανα (π.χ αποφάσεις Νομάρχη, Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας) καθώς και αποφάσεις από Όργανα της Κεντρικής Διοίκησης.
- τη σύγκληση των συλλογικών οργάνων (π.χ. σύγκληση ΣΝΟ)
- τη λήψη πρόσθετων προληπτικών μέτρων (π.χ αύξηση της επιτήρησης των δασών με στόχο την έγκαιρη αναγγελία και άμεση επέμβαση).
- την εξασφάλιση της ετοιμότητας των επιχειρησιακά διαθέσιμων πόρων (ανθρώπινου δυναμικού και υλικών πόρων).
- την ενημέρωση των ΟΤΑ Α΄ βαθμού που εκτιμάται ότι κινδυνεύουν από την επικείμενη καταστροφή.
- την ενημέρωση των φορέων που ασκούν Υποστηρικτικό Ρόλο στις δράσεις του Φορέα Σχεδίασης για την αντιμετώπιση της συγκεκριμένης επικείμενης καταστροφής
- την εξασφάλιση της ετοιμότητας των Κέντρων Επιχειρήσεων

Ιδιαίτερη αναφορά στη φάση της αυξημένης ετοιμότητας πρέπει να γίνεται από τις οργανικές μονάδες του Φορέα Σχεδίασης στη ροή της πληροφορίας μεταξύ των επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Φορέων [Δημόσιοι Φορείς (ένοπλες δυνάμεις, Π.Σ, ΕΛ.ΑΣ, Ε.Κ.Α.Β, Λ.Σ, ΟΤΑ Α΄ βαθμού κλπ), Ιδιωτικοί Φορείς, Εθελοντικές Οργανώσεις κλπ] σε επίπεδο Νομού και Περιφέρειας αντίστοιχα.

Σημειώνεται ότι το διάγραμμα ροής της πληροφορίας δύναται ανά κατηγορία καταστροφής να ταυτίζεται με το διάγραμμα ροής της πληροφορίας κατά τη Φάση της κινητοποίησης - επέμβασης που περιγράφεται στη συνέχεια.

Φάση 3^η αντιμετώπιση (άμεση κινητοποίηση –επέμβαση)

Ενδεικτικά, στη *Φάση αντιμετώπισης*, ο Φορέας Σχεδίασης στο τακτικό επίπεδο ακολουθεί μια σειρά δράσεων που αφορούν:

- τη συλλογή πληροφοριών που χαρακτηρίζουν το μέγεθος, την έκταση, την ένταση της συντελεσθείσας ή συντελούμενης καταστροφής καθώς και τις συνέπειές της. Η συλλογή των πληροφοριών γίνεται είτε από τις οργανικές μονάδες του Φορέα Σχεδίασης που έχουν θεσμική αρμοδιότητα (π.χ. η Δ/ση Ελέγχου & Συντήρησης Έργων των Περιφερειών, η Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών της Ν.Α για την αντιμετώπιση των κινδύνων από χιονοπτώσεις ή παγετό), είτε από τους λοιπούς

επιχειρησιακά εμπλεκόμενους Φορείς (π.χ. Περιφερειακές Υπηρεσίες του Π.Σ στην περίπτωση των δασικών πυρκαγιών).

- την εκτίμηση της κατάστασης η οποία συνδέεται με τη δρομολόγηση δράσεων που απαιτούνται και τους απαραίτητους πόρους για τη διαχείριση των συνεπειών.
- την εισήγηση μέτρων, με βάση τα προβλεπόμενα από τα Σχέδια έκτακτης ανάγκης καθώς και τους πόρους που απαιτούνται, για λήψη αποφάσεων από τα Αποκεντρωμένα Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Άρθρο 10 Ν.3013/2002).
- τη λήψη αποφάσεων από τα Αποκεντρωμένα Όργανα Πολιτικής Προστασίας (αρ. 3 παρ 2α, αρ.11 & 12 Ν.3013/2002, αρ 41 παρ 5 Ν.3536/2007, αρ 18 παρ 2 Ν.3613/2207).
- την κινητοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και υλικών πόρων με βάση τα οριζόμενα για τον τρόπο και μεθοδολογία διάθεσης από τα Σχέδια Δράσης ή Μνημόνια Ενεργειών και με βάση τη πρώτη εκτίμηση της κατάστασης.
- το συντονισμό όλων των επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Φορέων σε επίπεδο Νομού και Περιφέρειας αντίστοιχα.
- το συντονισμό των δράσεων που αφορούν στην προστασία των πολιτών (παροχή ειδικών οδηγιών προς αντιμετώπισης κατάστασης έκτακτης ανάγκης, οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών κ.α)

Φάση 4^η βραχεία αποκατάσταση (αποκατάσταση – αρωγή)

Ενδεικτικά, στη Φάση βραχεία αποκατάσταση ο Φορέας Σχεδίασης στο τακτικό επίπεδο ακολουθεί μια σειρά δράσεων που αφορούν:

- την πρώτη καταγραφή των ζημιών (π.χ. συγκρότηση κλιμακίων/επιτροπών από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Φορέα Σχεδίασης)
- την άμεση αρωγή στους πληγέντες (π.χ. διανομή τροφής, στέγης κλπ)
- την αποκατάσταση της καθημερινής λειτουργίας στην πληγείσα περιοχή (π.χ. άρση καταπτώσεων για την αποκατάσταση της κυκλοφορίας κλπ)
- την αποστολή στοιχείων της καταστροφής στη ΓΓΠΠ για τη σύνταξη του φακέλου της καταστροφής με στόχο την αξιολόγηση του τρόπου υλοποίησης και το βαθμό πληρότητας των κατευθυντήριων οδηγιών

Επισημαίνεται ότι η περαιτέρω εξειδίκευση των ανωτέρω δράσεων από το Φορέα Σχεδίασης που αφορά στον σαφή προσδιορισμό και καταγραφή:

- των διοικητικών πράξεων που απαιτούνται για την εφαρμογή τους
- των υπευθύνων (Γενικών Διευθυντών, Δ/ντών, Προϊστάμενων, Υπαλλήλων οιασδήποτε υπηρεσιακής κατάστασης) που εξουσιοδοτούνται για την υλοποίηση τους

- των πόρων (ανθρώπινου δυναμικού & υλικών πόρων) που διαθέτει ο Φορέας Σχεδίασης για την υλοποίησή τους
  - της υλικοτεχνικής υποδομής και τεχνικής υποστήριξης που απαιτείται κλπ
- αποτελεί τμήμα του Σχεδίου που θα περιγραφεί από τον Φορέα Σχεδίασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Μέρος ΙΙΙ του παρόντος εγχειριδίου.

4.3 Κλιμάκωση επιχειρήσεων

Σύμφωνα με τον Ν.3013/2002 η συνολική κλιμάκωση των καταστροφών στηρίζεται σε δύο παραμέτρους την έκταση και την ένταση της καταστροφής. Ουσιαστικά η κλιμάκωση ανάγεται στη σχέση μεταξύ των απαιτούμενων και διαθέσιμων πόρων για την αντιμετώπιση των συνεπειών της καταστροφής και συνεπάγεται και ένα αντίστοιχο επίπεδο συντονισμού (βλέπε Μέρος ΙΙ παρ 4.3 εγχειρίδιο #1)

Στα ακόλουθα τμήματα ορίζονται και περιγράφονται από το Φορέα Σχεδίασης τα κριτήρια και τα επίπεδα κλιμάκωσης **όσον αφορά στην κινητοποίηση και την ανάπτυξη των δικών του πόρων.**

Σημειώνεται ότι η κλιμάκωση του Φορέα Σχεδίασης (Περιφέρεια, Ν.Α) δεν πρέπει να συγγέεται με τη γενικότερη κλιμάκωση του συνόλου του μηχανισμού (η οποία ορίζεται στο Ν.3013/2002, αρθ. 2) και είναι δυνατόν να λαμβάνει χώρα σε διαφορετικές φάσεις του Συστήματος Κινητοποίησης Πολιτικής Προστασίας, όπως προκύπτει από το ρόλο και τις αρμοδιότητες του.

Εντούτοις, ο Φορέας σχεδίασης θα πρέπει να διαχωρίζει την κλιμάκωση των επιχειρήσεων του ανάμεσα στην κατάσταση ετοιμότητας πολιτικής προστασίας και την κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή

4.3.1 Κριτήρια κλιμάκωσης

Στο παρόν τμήμα εξειδικεύονται με βάση τα οριζόμενα στα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή

- οι κρίσιμες παράμετροι για την υλοποίηση των δράσεων ετοιμότητας, αντιμετώπισης και αποκατάστασης των συνεπειών της καταστροφής για τις οποίες είναι θεσμικά αρμόδιος ο Φορέας Σχεδίασης και
- τα αντίστοιχα κριτήρια κλιμάκωσης.

Οι κρίσιμες παράμετροι είναι γενικά δύο κατηγοριών:

- Αυτές που αφορούν την *επαπειλούμενη (ή εν δυνάμει) καταστροφή* (βλέπε παρ. 4.3.1 εγχειρίδιο #1) και προσδιορίζουν κυρίως την κατάσταση ετοιμότητας πολιτικής προστασίας.
- Αυτές που αφορούν τη συντελεσθείσα καταστροφή (βλέπε παρ. 4.3.1 εγχειρίδιο #1) και προσδιορίζουν την κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας.

Νοείται, ότι οι κρίσιμες παράμετροι συνδέονται άμεσα με το σύνολο των λειτουργιών που περιγράφονται στο Μέρος III του παρόντος εγχειριδίου.

Η αδυναμία του Φορέα Σχεδίασης να υλοποιήσει κάποια από τις ανωτέρω λειτουργίες ή ακόμα και δράσεις που εντάσσονται σε μια λειτουργία αποτελεί κρίσιμη παράμετρο τόσο για την κατάσταση ετοιμότητας όσο και για την κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας.

Επιπλέον οι κρίσιμες παράμετροι αποτελούν τη βάση για τη διατύπωση των κριτηρίων κλιμάκωσης, τα οποία είναι δύο κατηγοριών ποιοτικά ή ποσοτικά.

Τα κριτήρια πρέπει να διατυπώνονται έτσι ώστε με βάση αυτά να ορίζεται το επίπεδο κλιμάκωσης από το οποίο και πάνω απαιτείται η συνδρομή σε προσωπικό και μέσα που αυξάνουν τις επιχειρησιακές δυνατότητες του Φορέα Σχεδίασης (Περιφέρεια ή Ν.Α).

Στο παρόν τμήμα ο Φορέας Σχεδίασης (Περιφέρεια, Ν.Α) αναφέρει:

- τα κριτήρια κλιμάκωσης των οργανικών του μονάδων με αναφορά στις λειτουργίες (βλέπε Μέρος III) για τις οποίες παρουσιάζει αδυναμία υλοποίησης και απαιτείται κλιμάκωση (π.χ Λειτουργία: Διοικητική Μέριμνα Πληγέντων Αιτιολογία: έλλειψη σκηνών για στέγαση των πληγέντων).

Η παρουσίαση των ανωτέρω κριτηρίων κλιμάκωσης σε πίνακα όπως ο Πίνακας 3 είναι ιδιαίτερα χρήσιμη και δύναται να αποτελέσει το συνοδευτικό έγγραφο κατά την υποβολή αιτήματος του Νομάρχη ή Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας προς το ανώτερο διοικητικό επίπεδο για κλιμάκωση των επιχειρήσεων ή για χαρακτηρισμό της καταστροφής από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας.

Ο αριθμός και το είδος των λειτουργιών που απαιτούνται για τον καθορισμό των κρίσιμων παραμέτρων της εσωτερικής κλιμάκωσης του Φορέα Σχεδίασης δύναται να καθοριστεί, κατ' εφαρμογή του αρ. 11 & 12 του Ν.3013/2003, με απόφαση του ιεραρχικά προϊστάμενου σε επίπεδο Νομού (Νομάρχης) και Περιφέρειας (Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας).

Πίνακας 3

Επίπεδο κλιμάκωσης Ετοιμότητας / Επίπεδο κλιμάκωσης έκτακτης ανάγκης	Εμπλεκόμενες οργανικές μονάδες του Φορέα Σχεδίασης	Περιγραφή δράσεων για κάθε Λειτουργία (βλέπε μέρος III)	Αιτιολογία αδυναμίας υλοποίησης των δράσεων

4.3.2 Επίπεδα κλιμάκωσης

Στο παρόν τμήμα παρατίθενται δύο πίνακες που αναφέρονται αντίστοιχα

- στα επίπεδα κλιμάκωσης της κατάστασης ετοιμότητας πολιτικής προστασίας και
- στα επίπεδα κλιμάκωσης της κατάστασης έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας.

Οι προαναφερόμενοι πίνακες έχουν ήδη καταρτιστεί από τα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή, τα οποία προσδιορίζουν τους εμπλεκόμενους Φορείς σε τακτικό επίπεδο τόσο για την κατάσταση ετοιμότητας όσο και για την κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

Διευκρινίζεται ότι το επίπεδο κλιμάκωσης του Φορέα Σχεδίασης, σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας αφορά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΓΣΠΠ (Υ.Α 1299/2003), τη μετάβαση του συντονισμού των δράσεων πολιτικής προστασίας από το Νομαρχιακό στο Περιφερειακό επίπεδο και από το Περιφερειακό στο Κεντρικό. Η ανωτέρω κλιμάκωση πραγματοποιείται κατόπιν αιτήματος του Νομάρχη ή του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας αντίστοιχα:

- εφόσον οι συνέπειες του ατυχήματος υπερβαίνουν τη χωρική αρμοδιότητα της Ν.Α ή της Περιφέρειας.
- εφόσον οι πόροι σε δυναμικό και μέσα πολιτικής προστασίας σε επίπεδο νομού ή περιφέρειας, δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση του συμβάντος.

Ο Φορέας Σχεδίασης (Περιφέρεια, Ν.Α) καλείται να εξειδικεύσει με βάση τα οριζόμενα στα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή, την εσωτερική κλιμάκωση των οργανικών του μονάδων για κάθε κατηγορία καταστροφής έχοντας υπόψη τα ακόλουθα:

- **τι δύναται να κινδυνεύσει και όχι μόνον ότι έχει ήδη πληγεί.**
- τα σημεία υψηλού κινδύνου με βάση τα ιστορικά δεδομένα και τις καταγραφές του καταστροφικού φαινομένου.
- τις πραγματικές διαστάσεις της κατάστασης ούτως ώστε να ελαχιστοποιηθεί η πιθανότητα εσφαλμένης διάθεσης των μέσων. Η εσφαλμένη διάθεση των μέσων μπορεί να οδηγήσει σε αδυναμία αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που θα εκδηλωθούν ταυτόχρονα σε άλλες περιοχές εντός των διοικητικών ορίων αρμοδιότητας του Φορέα Σχεδίασης.
- το γεγονός ότι η αύξηση των μέσων δεν συνεπάγεται απαραίτητως και την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση της κατάστασης καθόσον δύναται να έχει αρνητική επίπτωση στα επίπεδα ασφαλείας στο τακτικό επίπεδο, να προκαλέσει σύγχυση και να οδηγήσει στην εμφάνιση προβλημάτων συντονισμού με τελικό αποτέλεσμα τις καθυστερήσεις στο χρόνο επέμβασης.

Τονίζεται ιδιαίτερα ότι πρέπει πάντοτε να λαμβάνεται εκ των προτέρων κάθε δυνατή πρόνοια ώστε οι δράσεις του κάθε Φορέα Σχεδίασης να μην ακυρώνουν την υλοποίηση των δράσεων κλιμάκωσης των άλλων επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας εντός των διοικητικών ορίων του Νομού και Περιφέρειας αντίστοιχα.

Τονίζεται ότι ο ορισμός των επιπέδων κλιμάκωσης πρέπει να συνδέεται με την εξασφάλιση παράλληλα, των απαραίτητων οικονομικών πόρων από το Φορέα Σχεδίασης.

Η προτεινόμενη μορφή των πινάκων είναι η ακόλουθη:

Πίνακας 4

Επίπεδο κλιμάκωσης Ετοιμότητας	Περιγραφή δράσεων Επιπέδου κλιμάκωσης ετοιμότητας	Εμπλεκόμενες οργανικές μονάδες Φορέα Σχεδίασης για την υλοποίηση των δράσεων	Συντονισμός από (υπηρεσία/όργανο/ πρόσωπο του Φορέα Σχεδίασης)

Πίνακας 5

Επίπεδο κλιμάκωσης έκτακτης ανάγκης	Περιγραφή δράσεων Επιπέδου κλιμάκωσης έκτακτης ανάγκης	Εμπλεκόμενες οργανικές μονάδες Φορέα Σχεδίασης για την υλοποίηση των δράσεων	Συντονισμός από (υπηρεσία/όργανο/ πρόσωπο του Φορέα Σχεδίασης)

Οι πίνακες δημιουργούνται με βάση τα τοπικά κριτήρια κλιμάκωσης που περιγράφονται στο τμήμα 4.3.1 του παρόντος.

4.4 Ρόλοι, Αρμοδιότητες & Δράσεις των επιχειρησιακά εμπλεκόμενων μονάδων των Περιφερειών και των Ν.Α (ΒΑΣ 1, ΒΑΣ 5)

Ο καθορισμός των ρόλων, αρμοδιοτήτων και δράσεων των Φορέων του τακτικού επιπέδου προβλέπεται από τα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή. Με βάση τα οριζόμενα στα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή και το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του ο Φορέας Σχεδίασης (Περιφέρεια, Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση) οφείλει να καθορίσει τους ρόλους και τις αρμοδιότητες των οργανικών του μονάδων, για την επίτευξη των προβλεπόμενων δράσεων και λειτουργιών από τα ανωτέρω εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια εκτάκτων αναγκών ανά καταστροφή.

Στο παρόν τμήμα (σε συνέχεια των ορισθέντων στο τμήμα Π.4.2) αναφέρονται, με σαφήνεια και συνοπτικά, αποκλειστικά και μόνο:

- οι επιχειρησιακά εμπλεκόμενες μονάδες (Διευθύνσεις, Τμήματα, Γραφείο κλπ) του Φορέα Σχεδίασης

- **οι δράσεις που αυτές είναι υπεύθυνες να υλοποιήσουν στην κάθε φάση εξέλιξης του καταστροφικού φαινομένου και οι λειτουργίες (βλέπε Μέρος III) στις οποίες οι δράσεις εντάσσονται.**

Είναι απαραίτητη η σαφής και με επιγραμματικό τρόπο αναφορά (ΦΕΚ, άρθρο, παράγραφος, εδάφιο) του θεσμικού πλαισίου (Ν, ΠΔ, ΚΥΑ, ΥΑ, κλπ) από το οποίο προκύπτουν οι αρμοδιότητες για την έγκριση του υποβαλλόμενου Σχεδίου, από τη ΓΓΠΠ . Πρέπει επίσης να αναφέρονται οι συνθήκες κάτω από τις οποίες είναι δυνατόν να υπάρξουν διαφοροποιήσεις στα παραπάνω ορισθέντα.

Εάν υπάρχουν περισσότερες από μία εμπλεκόμενες μονάδες του Φορέα Σχεδίασης, πρέπει να ορίζεται ποια μονάδα έχει την ευθύνη για την υλοποίηση της κάθε δράσης (κύριος ρόλος: Κ) και ποιες την υποστηρίζουν (υποστηρικτικός ρόλος: Υ) και με ποιον τρόπο. Για τη διασφάλιση του συντονισμού μεταξύ των επιχειρησιακά εμπλεκόμενων μονάδων του Φορέα Σχεδίασης ορίζεται ο ρόλος των Νομαρχών, Έπαρχων, Γενικών Γραμματέων Περιφέρειας, Γενικών Διευθυντών (ή των αντιστοιχών θέσεων στον εκάστοτε Φορέα Σχεδίασης) με βάση τις αρμοδιότητες και τις σχετικές εξουσιοδοτικές πράξεις που έχουν εκδοθεί.

Για εποπτικούς λόγους η καταγραφή σε πίνακα των παραπάνω είναι ιδιαίτερα χρήσιμη.

Η προτεινόμενη μορφή του πίνακα είναι η ακόλουθη:

Πίνακας 6

Φάση συστήματος κινητοποίησης πολιτικής προστασίας	Φάση εξέλιξης καταστροφικού φαινομένου	Λειτουργία	Δράση	Αρμόδια Μονάδα	Ρόλος (Κ/Υ)

Φάση Συστήματος Κινητοποίησης Πολιτικής Προστασίας όπως ορίζονται στην ΥΑ 1299/2003

Φάση εξέλιξης καταστροφικού φαινομένου όπως ορίστηκαν στο τμήμα II.4.2

Λειτουργία όπως ορίζονται στο Μέρος III του σχεδίου

Ρόλος: Κ: κύριος, Υ: υποστηρικτικός

Σημειώνεται, ότι είναι πιθανό να υπάρχουν διαφοροποιήσεις στα Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή των Περιφερειών και των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της χώρας. Η σύνθεση του οργανογράμματος λειτουργίας κυρίως των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, σύμφωνα με το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, διαφέρει μεταξύ των Νομών της χώρας, λόγω ιδιαιτερότητας των τοπικών συνθηκών. Συνεπώς είναι δυνατόν οι οργανικές μονάδες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της χώρας, να παρουσιάζουν σε πολλές περιπτώσεις διαφορετικό ρόλο, αρμοδιότητες και δράσεις. Για τον λόγο αυτό απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή στην περιγραφή των ρόλων και αρμοδιοτήτων των οργανικών μονάδων του Φορέα Σχεδίασης.

Επισημαίνεται ότι λόγω της ανωτέρω ιδιαιτερότητας η σύνταξη των Σχεδίων έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή της Περιφέρειας και της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης θα αποτελέσουν το *πρόκρυμα* για την αναθεώρηση των Γενικών Σχεδίων ανά καταστροφή.

Στο παρόν τμήμα **δεν** παρατίθενται διαδικαστικές λεπτομέρειες οι οποίες πρέπει να αναφέρονται στα σχετικά τμήματα του Μέρους ΙΙΙ.

Στην περίπτωση που οι προβλεπόμενες αρμοδιότητες από τα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή δεν δύναται να υλοποιηθούν από τις αντίστοιχες οργανικές μονάδες των Περιφερειών ή Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων λόγω έλλειψη υποδομών, προσωπικού κλπ, οι τελευταίες καλούνται να ενημερώσουν το ανώτερο διοικητικό επίπεδο για την υφιστάμενη κατάσταση και να προτείνουν κατά το μέρος που τους αφορά εναλλακτικές λύσεις για την υλοποίηση των σχετικών δράσεων και αρμοδιοτήτων.

4.5 Συνέργεια – Συνεργασία με άλλους εμπλεκόμενους Δημόσιους Φορείς, Ιδιωτικούς Φορείς και Ιδιώτες (ΒΑΣ 2, ΒΑΣ 5)

Στο παρόν τμήμα (σε συνέχεια των ορισθέντων στο τμήμα ΙΙ.4.2) αναφέρονται, με σαφήνεια και συνοπτικά οι ακόλουθες δύο κατηγορίες δράσεων:

- οι δράσεις που ο Φορέας Σχεδίασης δεν δύναται να φέρει εις πέρας χρησιμοποιώντας αποκλειστικά δικούς του πόρους αλλά είναι απαραίτητο να συνεργαστεί με άλλους Δημόσιους ή Ιδιωτικούς Φορείς.
- **οι δράσεις που ο Φορέας Σχεδίασης αναπτύσσει ώστε να επιτευχθεί η εναρμόνιση με τις δράσεις των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Φορέων που ασκούν τις αρμοδιότητές τους στα γεωγραφικά όρια της διοικητικής του ευθύνης (γεωγραφικά όρια Νομού ή Περιφέρειας).**

Για καθεμία από τις παραπάνω δράσεις αναφέρεται η αρμόδια οργανική μονάδα, η λειτουργία και η φάση εξέλιξης του καταστροφικού φαινομένου στην οποία η δράση εντάσσεται.

Είναι απαραίτητη η, με σαφήνεια και επιγραμματικό τρόπο, αναφορά (ΦΕΚ, άρθρο, παράγραφος, εδάφιο) του θεσμικού πλαισίου (Ν, ΠΔ, ΚΥΑ, ΥΑ, κλπ) από το οποίο προκύπτουν οι αρμοδιότητές τους.

Ιδιαίτερα για τη συνεργασία με Ιδιωτικούς Φορείς πρέπει να αναφέρεται σαφώς η αρμόδια οργανική μονάδα (συνήθως Δ/νση) του Φορέα Σχεδίασης για τον καθορισμό των δράσεων και των διαδικασιών για την ανάθεση, των απαραίτητων για την υλοποίηση των δράσεων, έργων.

Για εποπτικούς λόγους η καταγραφή των παραπάνω σε πίνακα της μορφής του πίνακα 6 είναι ιδιαίτερα χρήσιμη.

Σημειώνεται, ότι ιδιαίτερα λόγω μη σύμπτωσης των διοικητικών ορίων δράσης των τοπικά επιχειρησιακά εμπλεκόμενων φορέων (π.χ χωροταξική διάρθρωση των Υπηρεσιών του Ε.Κ.Α.Β, του Πυροσβεστικού Σώματος κλπ) απαιτείται ο προσδιορισμός με σαφήνεια από το Φορέα Σχεδίασης, των τοπικών υπηρεσιών των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Φορέων

με τους οποίους συνεργάζεται για την υλοποίηση των δράσεων και λειτουργιών που περιγράφονται στο Μέρος ΙΙΙ του παρόντος.

Επίσης, η υλοποίηση των έργων και δράσεων από την αρμόδια οργανική μονάδα (π.χ Δ/νση, Τμήμα, Γραφείο, Νομικό Πρόσωπο κλπ) του Φορέα Σχεδίασης προϋποθέτει τη σύμφωνη γνώμη και έγκριση του Νομάρχη ή Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας ή Γενικού Δ/ντη, ο οποίος διασφαλίζει (εάν απαιτείται) και την, εκ των προτέρων, έγκριση από τις οικονομικές υπηρεσίες του Φορέα Σχεδίασης ούτως ώστε το Σχέδιο να είναι υλοποιήσιμο.

Τα παραπάνω βεβαίως δεν ισχύουν στην περίπτωση που έχουν εκδοθεί (βάσει του Σχεδίου) εξουσιοδοτικές πράξεις του Γενικού Δ/ντη προς τις αρμόδιες Δ/νσεις.

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη διασφάλιση της συνεργασίας του Φορέα Σχεδίασης με λοιπούς επιχειρησιακά εμπλεκόμενους Φορείς είναι η υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας. Ενδεικτικά Μνημόνιο Συνεργασίας δύναται να συντάξει ο Φορέας Σχεδίασης με τους ΟΤΑ Α΄ βαθμού (Δήμοι, Κοινότητες), με Ιδιωτικούς Φορείς, με Νομικά Πρόσωπα και οργανισμούς στα οποία ασκεί διοικητική εποπτεία καθώς και με τις Τοπικές Υπηρεσίες των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Φορέων [Δημόσιοι Φορείς (ένοπλες δυνάμεις, Π.Σ, ΕΛ.ΑΣ, Λ.Σ, Ε.Κ.Α.Β, ΟΤΑ Α΄ βαθμού κλπ), Ιδιωτικοί Φορείς, Εθελοντικές Οργανώσεις κλπ] που ασκούν τις αρμοδιότητές τους εντός των διοικητικών ορίων του Φορέα Σχεδίασης.

4.6 Ρόλοι, Αρμοδιότητες & Δράσεις Εθελοντικών Οργανώσεων συνεργαζόμενων με το Φορέα Σχεδίασης (ΒΑΣ 5, ΒΑΣ 23)

Στο παρόν τμήμα (σε συνέχεια των ορισθέντων στο τμήμα Π.4.2) για κάθε φάση εξέλιξης του καταστροφικού φαινομένου αναφέρονται σαφώς και συνοπτικά:

- οι δράσεις που δύνανται να αναλάβουν με ασφαλή τρόπο οι Εθελοντικές Οργανώσεις που υποστηρίζουν το Φορέα Σχεδίασης.
- η οργανική μονάδα του Φορέα Σχεδίασης που είναι αρμόδια για τη γνώση των δυνατοτήτων κινητοποίησης και την εποπτεία της δράσης των Εθελοντικών Οργανώσεων.
- το θεσμικό πλαίσιο από το οποίο προκύπτουν τα παραπάνω (π.χ αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας που καθορίζουν τα γεωγραφικά όρια δράσης των εθελοντικών οργανώσεων που έχουν ενταχθεί στο Μητρώο της Γ.Γ.Π.Π.)

Για εποπτικούς λόγους η καταγραφή των παραπάνω σε πίνακα της μορφής του πίνακα 5 είναι ιδιαίτερα χρήσιμη.

Οι Διευθύνσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών και τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων στα πλαίσια του συντονισμού όλων των υπηρεσιών για την εξασφάλιση της ετοιμότητας, την αντιμετώπιση των καταστροφών και την

αποκατάσταση των ζημιών (Ν.3013/2002 άρθρο 11 παρ 3 & άρθρο 12 παρ2β) είναι αρμόδια για την κινητοποίηση καθώς και εποπτεία της δράσης των εθελοντικών οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στα διοικητικά όρια της αρμοδιότητάς τους .

Σε ειδικό παράρτημα πρέπει να καταγράφονται οι εθελοντικές οργανώσεις, οι αντίστοιχες δράσεις που αυτές δύνανται να υλοποιήσουν και τα αρμόδια όργανα που έχουν λάβει τις σχετικές αποφάσεις (οι τελευταίες παρατίθενται στο εν λόγω παράρτημα). Αυτές οι πληροφορίες μπορεί να καταστούν ιδιαίτερες χρήσιμες σε καταστάσεις που θα απαιτηθεί η ad hoc ανάθεση υλοποίησης δράσεων που δεν απαιτούν ειδική εκπαίδευση και εξοπλισμό.

Επισημαίνεται ότι κατά την εφαρμογή του Σχεδίου δεν είναι απαραίτητο να αναληφθούν όλες οι αναφερόμενες δράσεις.

4.7 Συντονιστικές οδηγίες για την ταυτόχρονη ή επακόλουθη εφαρμογή άλλων Σχεδίων

Η ταυτόχρονη ή σειριακή εφαρμογή σχεδίων άλλων Δημόσιων ή Ιδιωτικών Φορέων (που συντάσσονται είτε ως εφαρμογή της ΥΑ 1299/2003 είτε ως εφαρμογή άλλου θεσμικού πλαισίου) δημιουργεί, εν δυνάμει, συνθήκες παρουσίασης ιδιαίτερων προβλημάτων που σχετίζονται κυρίως με τη μεταφορά πληροφορίας (βλέπε Τμήμα ΙΙΙ.1) και τη διοίκηση, έλεγχο και το συντονισμό των επιχειρήσεων (βλέπε Τμήμα ΙΙΙ.2). Βασικός σκοπός του παρόντος τμήματος του Σχεδίου είναι η διασφάλιση του κατάλληλου πλαισίου για τη λειτουργική διασύνδεση των σχεδίων και των συνθηκών που είναι απαραίτητες για την επιτυχή εφαρμογή τους.

Τόσο οι Περιφέρειες της χώρας όσο και οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις συνεργάζονται με τις κατά τόπο Υπηρεσίες των Ενόπλων Δυνάμεων, της ΕΛ.ΑΣ, του Π.Σ, του Λ.Σ (όπου κρίνεται αναγκαίο) και λοιπών φορέων για την εναρμόνιση των Σχεδίων τους (Υ.Α 1299/2003 σελ 5822 παρ 8.) όπως και με τους ΟΤΑ Α΄ βαθμού στα πλαίσια κατάρτισης των Μνημονίων Ενεργειών τους.

Τα Τοπικά Σχέδια των προαναφερόμενων επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Φορέων συντάσσονται με βάση τις κατευθυντήριες οδηγίες των Κεντρικών Διοικήσεων τους και δύνανται να εφαρμοστούν ταυτόχρονα ή σειριακά με το Σχέδιο έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή της Περιφέρειας και Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

Ο Φορέας Σχεδίασης στο παρόν Τμήμα καλείται να αναφέρει:

- τα εν ισχύ, Σχέδια άλλων Δημόσιων ή Ιδιωτικών Φορέων τα οποία είναι πιθανόν να απαιτηθεί να εφαρμοστούν ταυτόχρονα ή σειριακά με το παρόν Σχέδιο.
- για κάθε Σχέδιο

τα όργανα του Φορέα Σχεδίασης που είναι αρμόδια για τη μεταφορά της πληροφορίας και τη μεταβίβαση διοίκησης ανάλογα με την εξέλιξη της καταστροφής

τις διαδικασίες με βάση τις οποίες θα εφαρμοστεί ταυτόχρονα ή σειριακά το κάθε Σχέδιο με το παρόν Σχέδιο του Φορέα Σχεδίασης

Για να διασφαλιστεί η εναρμόνιση των Σχεδίων του Φορέα Σχεδίασης με τα Σχέδια των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Φορέων που αναπτύσσουν δράσεις τακτικού επιπέδου στα γεωγραφικά όρια του Νομού και της Περιφέρειας αντίστοιχα, είναι απαραίτητο η μεταφερόμενη πληροφορία να περιγράφει κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα:

- ιστορικό και περιγραφή της κατάστασης
- στόχοι επιχειρήσεων
- ιστορικό δράσεων που έχουν ολοκληρωθεί
- δράσεις που ευρίσκονται εν εξελίξει
- δράσεις που εκτιμάται ότι πρέπει να δρομολογηθούν
- τυχόν προβλήματα που δεν αντιμετωπίστηκαν
- τομείς στενής συνεργασίας και προσδοκώμενα από τους άλλους Φορείς
- Αρμόδιους για την υλοποίηση όλων των παραπάνω.
- Ποιο πρόσωπο ή όργανο παραδίδει τη διοίκηση σε ποιο πρόσωπο ή όργανο
- Προϋποθέσεις μεταβίβασης διοίκησης

Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στην επισήμανση των δυσχερειών που δύναται να παρουσιαστούν σε περιπτώσεις ταυτόχρονης εφαρμογής Σχεδίων και των οργάνων που είναι αρμόδια για την εισήγηση και την απόφαση για τη διευθέτησή τους (βλέπε και τμήμα III.2)

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Οι επιχειρησιακά εμπλεκόμενοι Φορείς σχετικά με την ετοιμότητα, την αντιμετώπιση και την αποκατάσταση των συνεπειών ενός καταστροφικού φαινομένου πρέπει να υλοποιήσουν δέσμες δράσεων που αποσκοπούν στην επίτευξη συγκεκριμένων στόχων. Μία δέσμη δράσεων που όλες αποσκοπούν στην επίτευξη ενός συγκεκριμένου ευρύτερου στόχου συνιστά μία λειτουργία.

Οι απαραίτητες λειτουργίες για κάθε καταστροφή έχουν ορισθεί στα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή κατ' εφαρμογή του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη «Ξενοκράτης» (Υ.Α 1299/2003).

Ο Φορέας Σχεδίασης είτε ως ενιαία αποκεντρωμένη μονάδα διοίκησης του κράτους (Περιφέρεια) είτε ως αυτοδιοικούμενο κατά τόπο Ν.Π.Δ.Δ. (Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση), ασκεί στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του περισσότερες από μια λειτουργίες.

Με βάση την εννοιολογική περιγραφή των λειτουργιών του συστήματος κινητοποίησης πολιτικής προστασίας, έτσι όπως ορίζονται στο εγχειρίδιο #1, ο Φορέας Σχεδίασης (Περιφέρεια, Ν.Α) περιγράφει τις ακόλουθες λειτουργίες με τη λεπτομέρεια που απαιτείται, με βάση τα οριζόμενα στα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης, το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του, τις τοπικές ιδιαιτερότητες και τα γεωγραφικά όρια της διοικητικής του δράσης.

Τονίζεται ιδιαίτερα ότι ο κάθε Φορέας Σχεδίασης συμπληρώνει μόνο τα τμήματα του μέρους αυτού του Σχεδίου που τον αφορούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή.

1. Επικοινωνίες και διαχείριση πληροφοριών (ΒΑΣ 6, ΒΑΣ 7, ΒΑΣ 8, ΣΟ 4)

Η λειτουργία των επικοινωνιών και της διαχείρισης των πληροφοριών αναφέρεται στις μονάδες (Δ/νσεις, Τμήματα, Κέντρα Επιχειρήσεων κλπ) τα συστήματα και τις διαδικασίες που χρησιμοποιούνται από το Φορέα Σχεδίασης για τη συλλογή και τη μεταφορά της πληροφορίας [εντός (κάθετα) και εκτός (οριζόντια)] σε όλες τις φάσεις εξέλιξης του καταστροφικού φαινομένου. Συγκεκριμένα περιγράφεται πότε και πώς υλοποιούνται οι ακόλουθες δράσεις.

- Παρακολούθηση κατάστασης – εκτίμηση – απόφαση
- Αρχική ειδοποίηση – εκτίμηση – απόφαση
- Κινητοποίηση

Σημειώνεται ότι η εν λόγω λειτουργία δεν αναφέρεται στο σύστημα που χρησιμοποιείται για την ενημέρωση του κοινού παρά αποκλειστικά και μόνο στις επικοινωνίες μεταξύ των εμπλεκόμενων Δημοσίων Φορέων, Ιδιωτικών Φορέων ή/και Εθελοντικών Οργανώσεων. Το θέμα της έγκαιρης προειδοποίησης του κοινού πραγματεύεται στην λειτουργία «Ενημέρωση, Προστασία κοινού και σχέσεις με ΜΜΕ» (Τμήμα ΙΙΙ.4.2)

1.1 Συστήματα επιτήρησης, πρόβλεψης και έγκαιρης προειδοποίησης

Τα πιστοποιημένα συστήματα, επιτήρησης πρόβλεψης και έγκαιρης προειδοποίησης έχουν καταγραφεί στα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή.

Ο Φορέας Σχεδίασης συμπληρώνει το παρόν μέρος του Σχεδίου στην περίπτωση που έχει υπό τον έλεγχό του πιστοποιημένα δίκτυα επιτήρησης, πρόβλεψης και έγκαιρης προειδοποίησης.

Συγκεκριμένα:

Στο παρόν τμήμα

- αναφέρονται και περιγράφονται συνοπτικά τα ανωτέρω δίκτυα τα οποία έχουν εγκατασταθεί και λειτουργούν υπό τον άμεσο έλεγχο των οργανικών μονάδων του Φορέα Σχεδίασης (Περιφέρειας, Ν.Α) για το συγκεκριμένο κίνδυνο.
- αναφέρεται ο σαφής ρόλος του κάθε δικτύου στα διάφορα στάδια των επιχειρήσεων. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δίνεται στη συνεισφορά του κάθε δικτύου στην πρόβλεψη του καταστροφικού φαινομένου.
- για κάθε δίκτυο αναφέρονται συνοπτικά κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα: συγκεντρωμένη επιχειρησιακά χρήσιμη πληροφορία (μετρούμενα μεγέθη, κλπ), εξοπλισμός, σταθμοί μέτρησης και γεωγραφική κάλυψη, συχνότητα αποστολής αναφορών, περιορισμοί, κλπ. Μέρος της παραπάνω πληροφορίας δύναται να παρατίθεται σε παράρτημα και υπό μορφή χαρτών.
- αναφέρεται η αρμόδια οργανική μονάδα (Δ/νση, Τμήμα) του Φορέα Σχεδίασης (Περιφέρεια, Ν.Α) ή άλλη οργανική μονάδα η οποία είναι υπεύθυνη για τη λειτουργία

του δικτύου, τη συγκέντρωση και την αξιολόγηση των στοιχείων καθώς και την εξαγωγή συμπερασμάτων και την εισήγηση προς τον αρμόδιο για την έκδοση αρχικής ειδοποίησης. Σημειώνεται ότι είναι πιθανόν οι παραπάνω δράσεις να υλοποιούνται από την ίδια οργανική μονάδα. Λόγω της ιδιαίτερης σοβαρότητας της έκδοσης αρχικής ειδοποίησης ο αρμόδιος ορίζεται με εξουσιοδοτική πράξη.

- στις περιπτώσεις που ο Φορέας Σχεδίασης (Περιφέρεια, Ν.Α) δεν διαθέτει δικό του σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης αλλά λαμβάνει σύμφωνα με τα οριζόμενα στα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή, την ενημέρωση από άλλους φορείς αναφέρεται η αρμόδια οργανική μονάδα που είναι υπεύθυνη για τη λήψη της έγκαιρης προειδοποίησης.

Η χρήση στοιχείων από μη πιστοποιημένα δίκτυα υπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των υπηρεσιών του Φορέα Σχεδίασης (Περιφέρειας, Ν.Α) που έχει την ευθύνη για την έκδοση πρόβλεψης και έγκαιρης προειδοποίησης.

Στην περίπτωση που η λειτουργία και διαχείριση του δικτύου γίνεται με κάποια σύμβαση παραχώρησης σε Φυσικό Πρόσωπο ή Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δίκαιου (ΝΠΙΔ) τότε η αναθέτουσα οργανική μονάδα (Δ/νση, Τμήμα, Γραφείο κλπ) του Φορέα Σχεδίασης (Περιφέρειας, Ν.Α) πρέπει να αναφέρει τη διοικητική πράξη παραχώρησης του έργου καθώς και να περιγράψει το βαθμό εμπλοκής του αναδόχου φορέα στις φάσεις του Συστήματος Κινητοποίησης Πολιτικής Προστασίας.

Η ίδια διαδικασία θα πρέπει να ακολουθηθεί και στις περιπτώσεις που ο Φορέας Σχεδίασης (Περιφέρεια, Ν.Α) ασκεί κατόπιν νομοθετικής εξουσιοδότησης τις αρμοδιότητες των κεντρικών Υπηρεσιών των Υπουργείων.

1.2 Αρχική Ειδοποίηση

Οι αρμόδιες Υπηρεσίες για την έκδοση αρχικής ειδοποίησης σχετικά με την επικείμενη καταστροφή καθορίζονται από τα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή. Οι οργανικές μονάδες του Φορέα Σχεδίασης (Περιφέρεια, Ν.Α) διαχειρίζονται την αρχική πληροφορία όσον αφορά τις συνέπειες της καταστροφής. Αυτού του είδους η πληροφορία δεν συνιστά αρχική ειδοποίηση αλλά αρχική εκτίμηση των συνεπειών της καταστροφής και συνεπώς δεν καταγράφεται στο παρόν τμήμα του σχεδίου.

Αποδέκτης ειδοποίησης εκδηλωμένου συμβάντος μπορεί να είναι οποιοδήποτε Κέντρο Επιχειρήσεων που διαθέτει τηλεφωνική γραμμή στην οποία απευθύνονται πολίτες.

Στο παρόν τμήμα αναφέρεται η οργανική μονάδα του Φορέα Σχεδίασης η οποία ανάλογα με την κατηγορία της καταστροφής λαμβάνει την αρχική ειδοποίηση.

Επισημαίνεται ότι σε συνθήκες αυξημένης ετοιμότητας την αρχική ειδοποίηση λαμβάνει το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας της Ν.Α και η Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, τα οποία σύμφωνα με τον Ν.3013/2002 (άρθρο 11 & 12) είναι καθ' ύλην αρμόδια όργανα για το συντονισμό όλων των υπηρεσιών τους καθώς και του δημόσιου και ιδιωτικού δυναμικού που δραστηριοποιείται στα διοικητικά όρια του Νομού και της Περιφέρειας αντίστοιχα.

1.3 Αρχική Εκτίμηση

Η αρχική εκτίμηση γίνεται συνήθως από τις Ομάδες πρώτης επέμβασης ή πρώτης ανταπόκρισης που καταφθάνουν στο σημείο που έχει εκδηλωθεί η καταστροφή. Τα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή ορίζουν τον καθ' ύλην αρμόδιο φορέα για την αρχική εκτίμηση, ανάλογα με το είδος και την κατηγορία της καταστροφής.

Στο παρόν Τμήμα αναφέρεται:

- η σύνθεση της Ομάδας του Φορέα Σχεδίασης που κάνει την αρχική εκτίμηση [ονοματεπώνυμο, τίτλος, θέση, ιδιότητα / ειδικότητα, τηλέφωνα (εργασίας, προσωπικό), φαξ] και
- γίνεται σαφής αναφορά στο θεσμικό πλαίσιο (πχ. απόφαση Νομάρχη, Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας κλπ) που ορίζει την σύνθεση της Ομάδας πρώτης ανταπόκρισης του Φορέα Σχεδίασης, την αποστολή της και το πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της.

Για την εναρμόνιση των Σχεδίων έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή της Περιφέρειας και της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης με τα Σχέδια έκτακτης ανάγκης των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Φορέων σε επίπεδο Νομού και Περιφέρειας απαιτείται στο παρόν τμήμα η σαφής αναφορά των ανωτέρω Φορέων που λαμβάνουν την αρχική εκτίμηση του Φορέα Σχεδίασης.

Νοείται ότι για τα είδη και τις κατηγορίες της καταστροφής για τις οποίες ο Φορέας Σχεδίασης δεν έχει τη θεσμική αρμοδιότητα να προβεί σε αρχική εκτίμηση της καταστροφής δεν συμπληρώνει το παρόν μέρος του Σχεδίου

1.4 Κινητοποίηση

Η *Κινητοποίηση* των υπηρεσιών αναφέρεται στη φάση της ετοιμότητας και στη φάση της αντιμετώπισης σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας. Στη φάση της ετοιμότητας, η κινητοποίηση των υπηρεσιών γίνεται με βάση τις πληροφορίες από τα συστήματα επιτήρησης, πρόβλεψης και έγκαιρης προειδοποίησης, ενώ στη φάση της αντιμετώπισης γίνεται με βάση τις πληροφορίες της αρχικής ειδοποίησης και της αρχικής εκτίμησης αντίστοιχα.

Διευκρινίζεται ότι η λήψη της αρχικής ειδοποίησης δεν συνεπάγεται αναγκαστικά ότι θα ληφθεί απόφαση για κινητοποίηση, δύναται όμως ανάλογα με την εκτίμηση που θα γίνει να θέσει σε κατάσταση αυξημένης ετοιμότητας το Φορέα Σχεδίασης.

Στο παρόν Τμήμα αναφέρονται:

- η αρμόδια οργανική μονάδα του Φορέα Σχεδίασης που είναι υπεύθυνη να κινητοποιήσει τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες του Φορέα Σχεδίασης
- οι υπηρεσίες του Φορέα Σχεδίασης καθώς και των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Φορέων [Δημόσιοι Φορείς (ένοπλες δυνάμεις, Π.Σ, ΕΛ.ΑΣ, Λ.Σ Ε.Κ.Α.Β, ΟΤΑ Α' βαθμού κλπ), Ιδιωτικοί Φορείς, Εθελοντικές Οργανώσεις κλπ] που ο Φορέας Σχεδίασης οφείλει να κινητοποιήσει σε αρχικό στάδιο για να επιτύχει το σκοπό του.

Σημειώνεται ότι οι Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών και το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας των Ν.Α σε κατάσταση ετοιμότητας Πολιτικής Προστασίας λαμβάνουν έγγραφη ενημέρωση από τους καθ' ύλην ανά καταστροφή αρμόδιους Φορείς.

Εντούτοις, σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης η κινητοποίηση του δυναμικού και των μέσων πολιτικής προστασίας που υπάγονται στο Οργανόγραμμα των διοικήσεων των Περιφερειών και Ν.Α γίνεται από τις αντίστοιχες Διευθύνσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών και τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Ν.Α ανάλογα με την κατηγορία της καταστροφής όπως αυτές ορίζονται στο Ν.3013/2002 άρθρο 2 παρ3.

Το σχετικό έντυπο κινητοποίησης και οι σχετικές οδηγίες για τη συμπλήρωσή του παρατίθενται σε παράρτημα.

1.5 Μέσα και πρωτόκολλο επικοινωνίας

Στο παρόν τμήμα

- αναφέρονται τα κύρια συστήματα επικοινωνιών (π.χ. τηλέφωνο, τηλεομοιοτυπία, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ασύρματος, χρήση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Πολιτικής Προστασίας-Ο.Π.Σ.Π.Π) που χρησιμοποιούνται από τον Φορέα Σχεδίασης σε όλες τις φάσεις διαχείρισης του καταστροφικού φαινομένου. Στην περίπτωση που υφίσταται διαφοροποίηση στο χρησιμοποιούμενο σύστημα για οιαδήποτε λόγο (π.χ φάση κινητοποίησης, διαβάθμιση πληροφοριών, γεωγραφική κάλυψη κλπ) αυτό αναφέρεται σαφώς.
- αναφέρεται η αρμόδια οργανική μονάδα του Φορέα Σχεδίασης για την υποστήριξη της λειτουργίας των συστημάτων επικοινωνιών καθώς επίσης και οι εναλλακτικές επιλογές σε περίπτωση αδυναμίας λειτουργίας τους (βλ. και Μέρος IV).

Σε όλα τα στάδια επιχειρήσεων (αρχική ειδοποίηση, αρχική εκτίμηση, κινητοποίηση κλπ) ο Φορέας Σχεδίασης καταγράφει τα μέσα επικοινωνίας (τηλέφωνα, φαξ κλπ) καθώς και τα πρόσωπα επικοινωνίας εντός των οργανικών μονάδων του Φορέα Σχεδίασης αλλά και εκτός

με τις λοιπούς επιχειρησιακά εμπλεκόμενους Φορείς [Δημόσιοι Φορείς (ένοπλες δυνάμεις, Π.Σ, ΕΛ.ΑΣ, Ε.Κ.Α.Β, Λ.Σ, ΟΤΑ Α΄ βαθμού κλπ), Ιδιωτικοί Φορείς, Εθελοντικές Οργανώσεις κλπ] σε δράσεις πολιτικής προστασίας που ασκούν τις αρμοδιότητές τους εντός των διοικητικών ορίων ευθύνης του Φορέα Σχεδίασης.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 11 παρ 3 και το άρθρο 12 παρ 2β του Ν.3013/2002 η Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας και το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας της Ν.Α αντίστοιχα, είναι υπεύθυνες για την ενημέρωση και αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το Παράρτημα Ε΄ παρ 3, της Υ.Α 1299/2003 τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Ν.Α αποστέλλουν γραπτές ενημερωτικές αναφορές προς τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, τα αρμόδια Υπουργεία και τις Περιφέρειες.

Επισημαίνεται ότι ο Φορέας Σχεδίασης (Περιφέρεια ή Ν.Α) δύνανται να τροποποιεί τα υποδείγματα του ΓΣΠΠ (Προσθήκη 1 και προσθήκη 2 σελ. 5850-5852) ούτως ώστε να καλύπτουν πιο ολοκληρωμένα τις ειδικότερες ανάγκες μεταφοράς πληροφορίας που εξυπηρετούν καλύτερα τον εκάστοτε επιχειρησιακό στόχο. Τα πρότυπα έντυπα αναφορών που χρησιμοποιούνται καθώς και οι οδηγίες συμπλήρωσής τους παρατίθενται σε παράρτημα.

Σημειώνεται ότι η χρήση συστημάτων καταγραφής των επικοινωνιών και διαχείρισης πληροφορίας είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για τη συνολική αποτίμηση της λειτουργίας του συστήματος.

1.6 Διάγραμμα ροής πληροφοριών

Τα διαγράμματα ροής των πληροφοριών ανά στάδιο επιχειρήσεων, για κάθε κατηγορία καταστροφής περιγράφονται στα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή.

Στο παρόν τμήμα ο Φορέας Σχεδίασης παραθέτει διάγραμμα που παρουσιάζει συγκεντρωτικά:

- τη ροή των πληροφοριών από τις καθ ύλην αρμόδιες οργανικές μονάδες του Φορέα Σχεδίασης ανά κατηγορία καταστροφής, προς τις λοιπές υπηρεσίες του Φορέα Σχεδίασης καθώς και τους λοιπούς επιχειρησιακά εμπλεκόμενους Φορείς [Δημόσιοι Φορείς (ένοπλες δυνάμεις, Π.Σ, ΕΛ.ΑΣ, Ε.Κ.Α.Β, Λ.Σ, ΟΤΑ Α΄ βαθμού κλπ), Ιδιωτικοί Φορείς, Εθελοντικές Οργανώσεις κλπ] σε όλα τα στάδια επιχειρήσεων (αρχική ειδοποίηση, αρχική εκτίμηση, κινητοποίηση κλπ), όπως έχουν καθορισθεί από τα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή.

Για την επίτευξη της εναρμόνισης των Σχεδίων έκτακτης ανάγκης των επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Φορέων σε Νομαρχιακό και Περιφερειακό επίπεδο, απαιτείται η ακριβής αναφορά των οργανικών μονάδων των ανωτέρω Φορέων και ο τύπος της μεταξύ τους

επικοινωνίας (π.χ. δομημένη (ύπαρξη έντυπου) ή μη, τηλεφωνική ή/και μέσω τηλεομοιοτυπίας, κλπ).

Επισημαίνεται η ουσιαστική σημασία του διαγράμματος ως εποπτικού μέσου απαραίτητου για τη γρήγορη κατανόηση της ροής πληροφοριών από όλους τους εμπλεκόμενους. Τα εν λόγω διαγράμματα δύναται να παρουσιάζονται σε παράρτημα.

Διευκρινίζεται ότι το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας της Ν.Α και η Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, σύμφωνα με το άρθρο 11 & 12 του Ν. 3013 είναι καθ' ύλην αρμόδιες για τη διαβίβαση της πληροφορίας προς τις εσωτερικές και εξωτερικές υπηρεσίες, στην περίπτωση που δεν υφίσταται καθ' ύλην αρμόδια οργανική μονάδα του Φορέα Σχεδίασης για τη διαχείριση της καταστροφής.

2. Διοίκηση, Έλεγχος & Συντονισμός Επιχειρήσεων (ΒΑΣ 7, ΒΑΣ 8, ΒΑΣ 9, ΒΑΣ 21, ΣΟ 4)

Η λειτουργία της *Διοίκησης, Ελέγχου και Συντονισμού* περιγράφει τα πρόσωπα και τα όργανα που λειτουργούν στα διάφορα ιεραρχικά επίπεδα καθώς και τα συστήματα και τις διαδικασίες που αυτά χρησιμοποιούν, είτε για να λαμβάνουν αποφάσεις, είτε για να αξιολογήσουν και να εισηγηθούν τα απαραίτητα μέτρα για την αντιμετώπιση της κατάστασης σύμφωνα με τις θεσμικά οριζόμενες αρμοδιότητές τους.

2.1 Επίπεδα και όργανα

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται:

- τα όργανα Διοίκησης, Ελέγχου & Συντονισμού Επιχειρήσεων του Φορέα Σχεδίασης, οι αρμοδιότητές τους, καθώς και το θεσμικό πλαίσιο ή διοικητικές πράξεις (Μνημόνιο Λειτουργίας) που προσδιορίζουν τη σύνθεση, αποστολή, και τον επιχειρησιακό τους ρόλο.

Σημειώνεται ότι τα όργανα που λειτουργούν διαφοροποιούνται ανάλογα με τη σύνθεσή τους (διυπηρεσιακά / αμιγούς σύνθεσης), την ιδιότητα των μελών τους (πολιτικά πρόσωπα / υπηρεσιακοί παράγοντες) και τις αρμοδιότητές τους (αποφασιστική / εισηγητική – υποστηρικτική).

Σε **επίπεδο Περιφέρειας** λειτουργούν τα ακόλουθα όργανα της Περιφερειακής Διοίκησης:

- **Ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας:** συντονίζει τη διάθεση του απαιτούμενου δυναμικού και μέσων για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση, αποκατάσταση των καταστροφών σε επίπεδο Περιφέρειας (Ν.3013/2002. αρ.11, παρ.1^α).
- **Η Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας:** συντονίζει όλες τις Υπηρεσίες της Περιφέρειας και του δημόσιου, ιδιωτικού δυναμικού και μέσων για την εξασφάλιση

της ετοιμότητας, την αντιμετώπιση των καταστροφών και την αποκατάσταση των ζημιών (Ν.3013/2002. αρ.11, παρ.3).

- **Επιτροπές/Κλιμάκιο της Περιφέρειας:** με καταρτισμένο προσωπικό (μηχανικούς, τεχνικούς) από τις οργανικές μονάδες της Περιφέρειας για κάθε είδος καταστροφής (φυσική, τεχνολογική κλπ) οι οποίες επιμελούνται τον έλεγχο, την καταγραφή και εκτίμηση των ζημιών από τη συντελεσθείσα καταστροφή σε υποδομές που υπάγονται στη διοικητική ευθύνη της Περιφέρειας (Υ.Α 1299, σελ 5822).

Αντίστοιχα, σε επίπεδο Νομαρχίας λειτουργούν τα ακόλουθα όργανα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης:

- **Ο Νομάρχης:** συντονίζει και επιβλέπει το έργο πολιτικής προστασίας για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών, εντός των ορίων του νομού (Ν.3013/2002. αρ.12, παρ.1^α).
- **Το Συντονιστικό Νομαρχιακό Όργανο:** αποτελούμενο από εκπροσώπους όλων των επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Φορέων για τη διαχείριση μιας επικείμενης ή συντελεσθείσας καταστροφής σε επίπεδο Νομού ασκεί υποστηρικτικό έργο στο ρόλο του Νομάρχη (Ν.3013/2002. αρ.12, παρ.3).
- **Το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας:** συντονίζει όλες τις Υπηρεσίες της Ν.Α και του δημόσιου, ιδιωτικού δυναμικού και μέσω των για την εξασφάλιση της ετοιμότητας, την αντιμετώπιση των καταστροφών και την αποκατάσταση των ζημιών (Ν.3013/2002. αρ.12, παρ.2^β).
- **Επιτροπές/Κλιμάκιο της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης:** με καταρτισμένο προσωπικό (μηχανικούς, τεχνικούς) από τις οργανικές μονάδες της Ν.Α για κάθε είδος καταστροφής (φυσική, τεχνολογική κλπ) τα οποία επιμελούνται τον έλεγχο, την καταγραφή και εκτίμηση των ζημιών από τη συντελεσθείσα καταστροφή σε υποδομές που υπάγονται στη διοικητική ευθύνη της Ν.Α (Υ.Α 1299, σελ 5823).

Επισημαίνεται ότι στο παρόν σχέδιο όταν αναφερόμαστε στη *διοίκηση, έλεγχο και συντονισμό επιχειρήσεων* αυτό αφορά αποκλειστικά την εσωτερική λειτουργία του Φορέα Σχεδίασης και όχι στη *διοίκηση, έλεγχο και συντονισμό επιχειρήσεων* των επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Φορέων [Δημόσιοι Φορείς (ένοπλες δυνάμεις, Π.Σ, ΕΛ.ΑΣ, Λ.Σ, Ε.Κ.Α.Β, ΟΤΑ Α΄ βαθμού κλπ), Ιδιωτικοί Φορείς, Εθελοντικές Οργανώσεις κλπ] που ασκούν τις αρμοδιότητές τους στα διοικητικά όρια της Περιφέρειας και Νομαρχίας. Το τελευταίο έχει καθοριστεί από τα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή, όπου εμπλέκονται όλοι οι επιχειρησιακά εμπλεκόμενοι Φορείς σε δράσεις πολιτικής προστασίας και δεν αποτελεί αντικείμενο του παρόντος σχεδίου.

Εντούτοις, ο Φορέας σχεδίασης καλείται να διευκρινίσει κατά περίπτωση με ποια οργανική μονάδα των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Φορέων [Δημόσιοι Φορείς (ένοπλες δυνάμεις, Π.Σ, ΕΛ.ΑΣ, Λ.Σ, Ε.Κ.Α.Β, ΟΤΑ Α΄ βαθμού κλπ), Ιδιωτικοί Φορείς, Εθελοντικές Οργανώσεις κλπ] συνεργάζεται για τον έλεγχο, διοίκηση και συντονισμό επιχειρήσεων δεδομένου ότι η περιοχική δράση τους, δεν αντιστοιχεί πάντα με τα διοικητικά όρια ευθύνης του Φορέα Σχεδίασης.

3. Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού και Υλικών Πόρων (ΒΑΣ 9, ΒΑΣ 17, ΒΑΣ 18, ΒΑΣ 22, ΒΑΣ 23, ΣΟ 8, ΣΟ 9)

Η λειτουργία της *Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού και Υλικών Πόρων* περιγράφει τους πόρους και τις υπηρεσιακές μονάδες, τα συστήματα και τις διαδικασίες που απαιτούνται για τον προσδιορισμό, την καταγραφή, την διάθεση και την ανάπτυξη των (ανθρώπινων και υλικών) πόρων που απαιτούνται για την υλοποίηση των απαραίτητων δράσεων για την ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των συνεπειών του καταστροφικού φαινομένου.

3.1 Κατηγορίες και Είδη και Ανθρώπινου Δυναμικού και Υλικών Πόρων

Οι Γενικές Κατηγορίες/Είδη του Ανθρώπινου Δυναμικού και Υλικών Πόρων που απαιτούνται για την εξασφάλιση της ετοιμότητας, την αντιμετώπιση των καταστροφών και την αποκατάσταση των ζημιών έχουν περιγραφεί στα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή και δύναται να ανήκουν σε μια από τις ακόλουθες κατηγορίες:

3.1.1 πόροι που ανήκουν στο Φορέα Σχεδίασης (Περιφέρεια ή Ν.Α),

3.1.2 πόροι που εκτελούν έργο αρμοδιότητας του Φορέα Σχεδίασης και προέρχονται από άλλους Φορείς όπως:

3.1.2.1 πόροι που εξασφαλίζονται με συμβάσεις ή συμφωνίες από Ιδιωτικούς Φορείς.

3.1.2.2 πόροι των Φορέων του Δημοσίου (πχ. πόροι των ΟΤΑ Α΄ βαθμού – Δήμοι/Κοινότητες) που παραχωρούνται στο Φορέα Σχεδίασης μέσω μνημονίου συνεργασίας.

3.1.2.3 πόροι εθελοντικών οργανώσεων

Οι ανωτέρω κατηγορίες πόρων χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για να καλύψουν τις αντίστοιχες δράσεις που έχουν περιγραφεί στο Μέρος II παρ. 4.4 - 4.6. Νοείται ότι η διάθεση πόρων χωρίς τον προσδιορισμό των αντίστοιχων δράσεων δεν συνιστά καμία επιχειρησιακή χρησιμότητα στη σχεδίαση για τη διαχείριση μιας κατάστασης έκτακτης ανάγκης. Για το λόγο αυτό ο Φορέας Σχεδίασης θα πρέπει να εξασφαλίσει πλήρη αντιστοιχία των δράσεων στο Μέρος II παρ.4.4-4.6 του σχεδίου με την περιγραφή των αντίστοιχων πόρων στο παρόν τμήμα.

Επισημαίνεται ότι στις περιπτώσεις που ο Φορέας Σχεδίασης δεν διαθέτει τις προβλεπόμενες από τα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια κατηγορίες πόρων καλείται να επισημάνει το πρόβλημα προς τα ανώτερο διοικητικό επίπεδο (Υπουργεία ή άλλο Κεντρικό Φορέα) ή να προτείνει εναλλακτικές λύσεις για την επίτευξη των αντικειμενικών στόχων των συντασσόμενων Σχεδίων έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή.

Νοείται ότι η σχεδίαση πρέπει να γίνεται με βάση τις υπάρχουσες δυνατότητες σε δυναμικό και μέσα και να μην αφίσταται της πραγματικότητας αλλά να έχει ελαστικότητα στην εφαρμογή της και να δίνει λύσεις.

Στο παρόν τμήμα αναφέρεται όλο το ανθρώπινο δυναμικό και οι υλικοί πόροι για τους οποίους ο Φορέας Σχεδίασης (Περιφέρεια, Ν.Α) κατέχει την αρμοδιότητα της απόφασης για τη διάθεση και το συντονισμό τους σε κάθε μια από τις φάσεις του Συστήματος Κινητοποίησης Πολιτικής Προστασίας σύμφωνα με τα οριζόμενα στον πίνακα 6: «Ρόλοι, Αρμοδιότητες & Δράσεις των Φορέων Σχεδίασης).

Για κάθε μια από τις ανωτέρω κατηγορίες (3.1.1-3.1.2.3) ο Φορέας Σχεδίασης αναφέρει:

- την οργανική μονάδα που εξουσιοδοτείται για την εξασφάλιση, ανάπτυξη και κινητοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και υλικών πόρων
- τις σχετικές κανονιστικές και διοικητικές πράξεις που εξασφαλίζουν την προμήθεια και διαχείριση των πόρων (Ν., Π.Δ, Κ.Υ.Α, Αποφάσεις Οργάνων, συμβάσεις κλπ)
- τους υπεύθυνους επικοινωνίας από την πλευρά των Ιδιωτικών, Δημόσιων Φορέων και Εθελοντικών Οργανώσεων.
- τα χαρακτηριστικά / περιγραφή του ανθρώπινου δυναμικού και υλικών πόρων, τις επιχειρησιακές τους δυνατότητες, τους περιορισμούς τους καθώς και τη διαδικασία διάθεσης.

Διευκρινίζεται ότι, στα χαρακτηριστικά του ανθρώπινου δυναμικού περιλαμβάνεται ο σαφής προσδιορισμός της θέσης εργασίας, των τυπικών και ειδικών προσόντων (κλάδος, ειδικότητα κλπ), των στοιχείων επικοινωνίας (ονοματεπώνυμο, τηλέφωνο εργασίας, φαξ, ηλεκτρονική διεύθυνση) και της υπηρεσιακής κατάστασης (μόνιμος υπάλληλος, σύμβαση αορίστου χρόνου, εποχιακός κλπ).

Στις επιχειρησιακές δυνατότητες και περιορισμούς καταγράφονται πληροφορίες (χρόνος σύγκλησης, χρόνος ανάπτυξης, βάρδιες, υπερωριακή κάλυψη κλπ) που είναι καθοριστικές για την ανάπτυξη και το παρεχόμενο έργο του ανθρώπινου δυναμικού. Η διαδικασία διάθεσης δύναται να καθορίζεται από τις σχετικές κανονιστικές πράξεις που εξασφαλίζουν την προμήθεια και διαχείρισή τους.

Αντίστοιχα, στα χαρακτηριστικά των υλικών πόρων περιλαμβάνεται αρχικά η σαφής κατηγοριοποίησή τους (εγκαταστάσεις, μηχανήματα, οχήματα, εξοπλισμός, υλικά κ.λ.π) με

βάση και τα οριζόμενα στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Πολιτικής Προστασίας και στη συνέχεια για κάθε μια κατηγορία αναφέρονται τα στοιχεία του κατόχου (Στοιχεία επικοινωνίας, Ταχυδρομική Διεύθυνση), μια σύντομη περιγραφή των τεχνικών χαρακτηριστικών, καθώς και η επιχειρησιακή διαθεσιμότητα και χρήση τους (διάθεση, αποθήκευση, περιορισμοί χρήσης, απαραίτητος χρόνος προετοιμασίας για τη λειτουργία και ανάπτυξή τους, ανάγκη συνοδείας κατάλληλου προσωπικού ή μη κλπ).

3.2 Αποκλιμάκωση (ΒΑΣ 9)

Η *Αποκλιμάκωση* είναι μέρος της διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού και υλικών πόρων. Αποτελεί το τελευταίο στάδιο των επιχειρήσεων έκτακτης ανάγκης και αναφέρεται στη σταδιακή απομάκρυνση των δυνάμεων από τους χώρους ανάπτυξης τους και όλες τις σχετικές δράσεις. Χρονικά υλοποιείται μετά την κοινοποίηση λήξης του συμβάντος.

Στα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή καθορίζεται ο Φορέας, ο οποίος είναι καθ' ύλην αρμόδιος για την κοινοποίηση της λήξης του συμβάντος.

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται και για τις δύο κατηγορίες πόρων (πόροι του Φορέα Σχεδίασης, πόροι που εκτελούν έργο αρμοδιότητας του Φορέα Σχεδίασης και προέρχονται από άλλους Φορείς) οι αρμόδιες οργανικές μονάδες του Φορέα Σχεδίασης για την αποκλιμάκωση και αντιμετωπίζονται τα ακόλουθα θέματα:

- εισήγηση για την αποκλιμάκωση (ορισμός υπευθύνου και διαδικασίας)
  - απόφαση για την αποκλιμάκωση (ορισμός υπευθύνου και διαδικασίας)
  - αποκατάσταση και απόδοση
    - ο του χώρου δράσης του ανθρώπινου δυναμικού και υλικών πόρων για τους οποίους ο Φορέας Σχεδίασης (Περιφέρεια, Ν.Α) κατέχει την αρμοδιότητα της απόφασης για τη διάθεση και το συντονισμό τους
    - ο των χώρων που χρησιμοποιήθηκαν καθ' οιονδήποτε τρόπο για να εξυπηρετήσουν τις επιχειρησιακές ανάγκες του Φορέα Σχεδίασης (π. χ. προσωρινή εναπόθεση άλατος σε χώρους, όπως πρανή οδών, που κρίθηκε αναγκαίο κατά την εξέλιξη επιχειρήσεων αλλά δεν πληρούσαν τις κατάλληλες προδιαγραφές, κλπ) και
    - ο των χώρων υποδοχής των πληγέντων
- στον κύριο αυτών (ορισμός υπευθύνου και διαδικασίας).

Οι διαδικασίες και τα σχετικά έντυπα παρατίθενται σε παράρτημα.

Επισημαίνεται ότι ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας και ο Νομάρχης με τις αντίστοιχες οργανικές μονάδες (Δ/νσεις, Τμήματα κλπ) που υποστηρίζουν το έργο τους, είναι υπεύθυνοι αποκλειστικά για την αποκλιμάκωση του ανθρώπινου δυναμικού και υλικών πόρων που έχουν ενεργοποιήσει με απόφασή τους ή κατόπιν εξουσιοδότησης.

3.3 Καταγραφή και αποτίμηση έργου (ΣΟ 9)

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται:

- οι αρμόδιες μονάδες του Φορέα Σχεδίασης για την καταγραφή και αποτίμηση έργου των δύο κατηγοριών πόρων (πόροι του Φορέα Σχεδίασης, πόροι που εκτελούν έργο αρμοδιότητας του Φορέα Σχεδίασης και προέρχονται από άλλους Φορείς) που διαχειρίζεται ο Φορέας Σχεδίασης.

Επισημαίνεται ότι το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας της Ν.Α και η Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας περιγράφουν τη διαδικασία με την οποία γίνεται η καταγραφή και ακολούθως η αποτίμηση των ποιοτικών και των ποσοτικών στοιχείων της απασχόλησης προσωπικού και μέσων καθώς και του παρασχεθέντος έργου (π.χ. αριθμός πληθυσμού που εκκενώθηκε, κλπ) ανά δράση και φάση επιχειρήσεων.

Η διαδικασία και τα σχετικά έντυπα παρατίθενται σε παράρτημα.

Η ανταλλαγή πληροφοριών και στοιχείων μεταξύ των επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Φορέων [Δημόσιοι Φορείς (ένοπλες δυνάμεις, Π.Σ, ΕΛ.ΑΣ, Λ.Σ, Ε.Κ.Α.Β, ΟΤΑ Α΄ βαθμού κλπ), Ιδιωτικοί Φορείς, Εθελοντικές Οργανώσεις κλπ] για τη διαχείριση της καταστροφής σε επίπεδο Νομού και Περιφέρειας αντίστοιχα, έχει ιδιαίτερη σημασία για τη διαμόρφωση ολοκληρωμένης εικόνας για τη διαχείριση της έκτακτης ανάγκης.

Η καταγραφή και η αποτίμηση του έργου εξασφαλίζει τη συλλογή ολοκληρωμένων και συγκεντρωτικών στοιχείων που είναι απαραίτητα

- για την κατάρτιση του φακέλου καταστροφής (Ν.3013/2002, αρθ. 6, παρ. στ) και
- για την αναθεώρηση του σχεδίου (βλ. Τμήμα V.3).

4. Κατευθυντήριες οδηγίες και διαδικασίες επιχειρήσεων (ΒΑΣ 4)

Οι Κατευθυντήριες Οδηγίες για την υλοποίηση των διαφόρων δράσεων του Φορέα Σχεδίασης (Περιφέρεια, Ν.Α) αναφέρονται στα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή. Στο παρόν τμήμα δύναται να αναφερθούν οι κατευθυντήριες οδηγίες που δεν περιλαμβάνονται στα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια ή αποτελούν κείμενα που έχουν συνταχθεί με στόχο την εξειδίκευση ή ρύθμιση θεμάτων που ικανοποιούν τις ανάγκες συγκεκριμένων τοπικών κοινωνιών.

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται:

- οι κατευθυντήριες οδηγίες που δύναται να συντάξει η Περιφέρεια για τη κάλυψη των αναγκών σχεδίασης από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και τη σύνταξη των μνημονίων ενεργειών από τους ΟΤΑ Α΄ βαθμού (Δήμοι, Κοινότητες). Τα πλήρη κείμενα παρατίθενται σε παράρτημα.

- οι οργανικές μονάδες της Ν.Α και των ΟΤΑ Α΄ βαθμού στις οποίες απευθύνονται οι κατευθυντήριες οδηγίες της Περιφέρειας.
- οι οργανικές μονάδες του Φορέα Σχεδίασης (Περιφέρεια, Ν.Α.) στις οποίες απευθύνονται οι κατευθυντήριες οδηγίες της Κεντρικής Διοίκησης και αφορούν, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες λειτουργίες και τις δράσεις που τις συνιστούν:
  - ο Έλεγχος και καταστολή καταστροφικού φαινομένου (ΒΑΣ 15, ΒΑΣ 16)
  - ο Διαχείριση χώρου καταστροφής, Ασφάλεια Προσωπικού Επέμβασης και Μέσων (ΒΑΣ 19, ΒΑΣ 20, ΣΟ 10)
  - ο Ενημέρωση, Προστασία του Κοινού και Σχέσεις με τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, Μ.Μ.Ε.(ΒΑΣ 10, ΒΑΣ 18, ΒΑΣ 19, ΒΑΣ 20)
  - ο Διοικητική Μέριμνα Πληγέντων (ΒΑΣ 11, Β1Σ 13, ΒΑΣ 14, ΒΑΣ 17, ΒΑΣ 25, ΣΟ 9)
  - ο Προστασία φυσικού περιβάλλοντος, φυτικού και ζωικού κεφαλαίου (ΒΑΣ 15)
  - ο Δημόσια Υγεία και Υγειονομικές Υπηρεσίες (ΒΑΣ 10, ΒΑΣ 15, ΒΑΣ 18, ΒΑΣ 19, ΒΑΣ 20, ΒΑΣ 25)
  - ο Εκτίμηση και καταγραφή ζημιών (ΒΑΣ 9, ΒΑΣ 22, ΒΑΣ 25)

Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δίνεται από τις οργανικές μονάδες του Φορέα Σχεδίασης στην αναγνώριση και στην κατά το δυνατόν διεξοδική αναφορά των υποστηρικτικών δράσεων που εκτιμάται ότι θα απαιτηθούν για την υλοποίηση των προβλεπόμενων δράσεων από τα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή καθώς και των Κατευθυντήριων Οδηγιών που τα συμπληρώνουν. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δίνεται στην εκτίμηση των πόρων και του απαιτούμενου χρόνου για την υλοποίηση των παραπάνω δράσεων αλλά και στις απαραίτητες προπαρασκευαστικές ενέργειες και στους περιορισμούς που τίθεται για την υλοποίηση των δράσεων.

Στην περίπτωση που οι προβλεπόμενες αρμοδιότητες από τα εγκεκριμένα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή δεν δύναται να υλοποιηθούν από τις αντίστοιχες οργανικές μονάδες του Φορέα Σχεδίασης λόγω έλλειψης υποδομών, προσωπικού, πόρων κλπ, καλείται να ενημερώσει το ανώτερο διοικητικό επίπεδο για την υφιστάμενη κατάσταση και να προτείνουν κατά το μέρος που τους αφορά εναλλακτικές λύσεις για την υλοποίηση των σχετικών δράσεων και αρμοδιοτήτων.

Επισημαίνεται ότι αναλυτική περιγραφή για το είδος των δράσεων που υλοποιούνται σε κάθε μια από τις ανωτέρω λειτουργίες, παρουσιάζεται στο εγχειρίδιο # 1, στο οποίο δύναται να

ανατρέξει ο Φορέας Σχεδίασης προς διευκόλυνση στην κατανόηση του έργου που έχει να επιτελέσει.

ΜΕΡΟΣ ΙV. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΟΡΕΑ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ **ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ**

Στο παρόν μέρος του σχεδίου περιγράφονται όλες τις ρυθμίσεις που είναι απαραίτητες για να διασφαλιστεί η λειτουργία του Φορέα Σχεδίασης κατά την διάρκεια της κατάστασης έκτακτης ανάγκης, ώστε να καταστεί δυνατόν να εκπληρώσει τον σκοπό και να επιτύχει τους στόχους που έχει θέσει όσον αφορά στην αντιμετώπιση της κατάστασης έκτακτης ανάγκης (τμήματα ΙΙ.1 και ΙΙ.2).

1. Προσδιορισμός και Διασφάλιση λειτουργίας κρίσιμων υποδομών του Φορέα Σχεδίασης (ΒΑΣ 12)

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται οι αρμόδιες οργανικές μονάδες (Διεύθυνση, Τμήμα, Γραφείο κλπ) για:

- τον προσδιορισμό των κρίσιμων, για την λειτουργία του Φορέα Σχεδίασης, υποδομών (πχ. κτιριακές εγκαταστάσεις, κλπ) οι οποίες είναι απολύτως απαραίτητες για να μπορέσει ο Φορέας Σχεδίασης να επιτελέσει το σκοπό του και να φέρει εις πέρας τους στόχους που έχει θέσει να υλοποιήσει δηλαδή τις δράσεις για τις οποίες είναι αρμόδιος.
- τη διασφάλιση εναλλακτικής λύσης, στην περίπτωση αδυναμίας χρήσης τους
- τον καθορισμό του κρίσιμου προσωπικού για τη λειτουργία των υποδομών του Φορέα Σχεδίασης και
- την κινητοποίηση του κρίσιμου προσωπικού για τη λειτουργία των υποδομών του Φορέα Σχεδίασης.

Σε παράρτημα παρατίθεται η ακολουθούμενη διαδικασία για την αναγνώριση των κρίσιμων υποδομών και πίνακας με τις κρίσιμες υποδομές, τις επιπτώσεις που η αδυναμία λειτουργίας τους έχει στην υλοποίηση των δράσεων για τις οποίες είναι αρμόδιος ο Φορέας Σχεδίασης και τις αντίστοιχες εναλλακτικές λύσεις.

2. Προσδιορισμός και Διασφάλιση κρίσιμων στοιχείων του Φορέα Σχεδίασης (ΒΑΣ 12)

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται οι αρμόδιες οργανικές μονάδες (Διεύθυνση, Τμήμα, Γραφείο κλπ) για:

- τον προσδιορισμό των κρίσιμων, για τη λειτουργία του Φορέα Σχεδίασης, στοιχείων (πχ. κατάλογοι προσωπικού, κατάλογοι προμηθευτών, βάσεις δεδομένων, χαρτογραφικό υλικό, κλπ) τα οποία είναι απολύτως απαραίτητα για τη λειτουργία των οργανικών μονάδων του Φορέα Σχεδίασης που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση της κατάστασης έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας και για τη συνέχιση της καθημερινής λειτουργίας του Φορέα Σχεδίασης μετά το πέρας της κατάστασης έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας.

- τη διασφάλιση εναλλακτικής λύσης για την εξασφάλιση της διαθεσιμότητας των κρίσιμων στοιχείων στην περίπτωση αδυναμίας χρήσης του πρωτεύοντος τρόπου
- τον καθορισμό του κρίσιμου προσωπικού για την εξασφάλιση της διαθεσιμότητας των κρίσιμων στοιχείων και
- την κινητοποίηση του κρίσιμου προσωπικού για την εξασφάλιση της διαθεσιμότητας των κρίσιμων στοιχείων.

Σε παράρτημα παρατίθεται η ακολουθούμενη διαδικασία για την αναγνώριση των κρίσιμων στοιχείων και πίνακας με τα κρίσιμα στοιχεία, τις επιπτώσεις που η απώλεια τους έχει στην υλοποίηση των δράσεων για τις οποίες είναι αρμόδιος ο Φορέας Σχεδίασης και τις αντίστοιχες εναλλακτικές λύσεις για την εξασφάλιση της διαθεσιμότητάς τους. Περιγράφονται συνοπτικά τα μέτρα και παρατίθενται αυτούσιες οι διαδικασίες που λαμβάνονται για την προστασία των στοιχείων (π. χ. ύπαρξη εναλλακτικών φορητών Η/Υ, αντιγραφή/αποθήκευση (back up) αρχείων, βάσεων δεδομένων, κλπ).

3. Διοικητική μέριμνα εμπλεκόμενου προσωπικού του Φορέα Σχεδίασης (ΒΑΣ 11)

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται οι αρμόδιες οργανικές μονάδες (Διεύθυνση, Τμήμα, Γραφείο κλπ) για:

- την αναγνώριση και την εκτίμηση των αναγκών (τροφή, προσωρινή στέγαση, μεταφορά, φροντίδα τέκνων, κλπ) που δύνανται να προκύψουν για το προσωπικό του Φορέα Σχεδίασης και
- τη δρομολόγηση των απαραίτητων ενεργειών για την κάλυψη των παραπάνω αναγκών κατά τη διάρκεια της κατάστασης έκτακτης ανάγκης

Σημειώνεται η μεγάλη σημασία που έχει το θέμα της διοικητικής μέριμνας του εμπλεκόμενου προσωπικού για την λειτουργία του Φορέα Σχεδίασης.

4. Συνέχιση λειτουργίας του Φορέα Σχεδίασης

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται οι αρμόδιες οργανικές μονάδες (Διεύθυνση, Τμήμα, Γραφείο κλπ) για:

- την καταγραφή των υπηρεσιών που προσφέρει ο Φορέας Σχεδίασης και δεν σχετίζονται με την αντιμετώπιση της έκτακτης ανάγκης,
- την ιεράρχηση των παραπάνω υπηρεσιών και
- τον καθορισμό των απαραίτητων ρυθμίσεων για τη, κατά το δυνατόν, συνέχιση προσφοράς αυτών των υπηρεσιών κατά τη διάρκεια της κατάστασης έκτακτης ανάγκης.

Σε παράρτημα παρατίθεται η ακολουθούμενη διαδικασία για τα παραπάνω.

ΜΕΡΟΣ V. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΧΕΔΙΟΥ

Στο παρόν μέρος του Σχεδίου αναπτύσσονται κατηγορίες δράσεων οι οποίες αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις για την επιτυχή εφαρμογή του Σχεδίου αλλά και την διαρκή εξέλιξη του. Οι δράσεις αυτές είναι η εκπαίδευση προσωπικού, ο έλεγχος του Σχεδίου μέσα από τη διενέργεια ασκήσεων, η επικαιροποίηση και η αναθεώρηση του Σχεδίου.

1. Εκπαίδευση (ΒΑΣ 24, ΣΟ 7)

Η εκπαίδευση στα πλαίσια του παρόντος Σχεδίου αποσκοπεί στην εξοικείωση του προσωπικού που αναφέρεται σε αυτό με τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθήσει και τις εργασίες που πρέπει να επιτελέσει για την επιτυχή υλοποίηση του σχεδίου.

Στο παρόν τμήμα του Σχεδίου:

- Αναφέρεται η αρμόδια οργανική μονάδα (Δ/νση, Τμήμα) για
  - ο την ανάλυση εκπαιδευτικών αναγκών
  - ο τη διοργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων / τη συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα άλλων φορέων
  - ο τη διατήρηση αρχείου εκπαιδύσεων
- γίνεται αναφορά και περιγραφή των γενικών εκπαιδευτικών αναγκών όλου του προσωπικού και της συχνότητας επανάληψης των σχετικών εκπαιδύσεων. Το αναλυτικό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης παρατίθεται σε παράρτημα.
- γίνεται αναφορά και περιγραφή των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών του προσωπικού που θα στελεχώσει τα διάφορα συλλογικά όργανα και τις θέσεις εργασίας που προβλέπονται στο Σχέδιο και της συχνότητας επανάληψης των σχετικών εκπαιδύσεων. Το αναλυτικό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης παρατίθεται σε παράρτημα.
- Αναφέρεται η μέθοδος κάλυψης των παραπάνω εκπαιδευτικών αναγκών (εκπαιδύσεις από τον ίδιο το Φορέα Σχεδίασης ή εκπαιδύσεις από άλλους Φορείς, κλπ).

2. Έλεγχος Σχεδίου – Ασκήσεις (ΒΑΣ 24, ΣΟ 7)

Ο έλεγχος του Σχεδίου αποσκοπεί στο να διασφαλίσει ότι τα οριζόμενα σε αυτό είναι υλοποιήσιμα και αποτελεσματικά για την εκπλήρωση του σκοπού και την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί από τον Φορέα Σχεδίασης όσον αφορά στην ετοιμότητα, στην αντιμετώπιση και στην αποκατάσταση των συνεπειών του καταστροφικού φαινομένου.

Ο έλεγχος του Σχεδίου επιτυγχάνεται κυρίως με τη διενέργεια ασκήσεων όπως αυτές περιγράφονται στο υπ.αρ. 1764/12-3-2009 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας «Εγχειρίδιου Σχεδιασμού, Διεξαγωγής και Αποτίμησης Ασκήσεων Πολιτικής

Προστασίας για τον έλεγχο των διαδικασιών και Σχεδίων που συντάσσονται σε εφαρμογή της Υ.Α 1299/2003 'Ξενοκράτης'».

Στο παρόν τμήμα του σχεδίου αναφέρονται:

- η αρμόδια οργανική μονάδα του Φορέα Σχεδίασης για:
- τη διοργάνωση, σχεδιασμό, διεξαγωγή και αποτίμηση ασκήσεων και
- τη σύνταξη προγράμματος ασκήσεων
- το πρόγραμμα ασκήσεων
- τα είδη ασκήσεων που πρέπει να διενεργούνται
- το μέγιστο χρονικό διάστημα εντός του οποίου πρέπει να διενεργηθεί τουλάχιστον μία άσκηση κάθε τύπου

Το πρόγραμμα ασκήσεων παρατίθενται σε παράρτημα.

3. Αναθεώρηση & Επικαιροποίηση σχεδίου (ΒΑΣ 24, ΣΟ 6)

Η διαδικασία της *αναθεώρησης* αναφέρεται σε ουσιαστικές αλλαγές στο Σχέδιο (όπως αλλαγές στους αντικειμενικούς στόχους, στις βασικές αρχές της ιδέας επιχειρήσεων, στις αρμοδιότητες, κλπ) και συνήθως απαιτεί συνεννόηση και συνεργασία με τους υπόλοιπους εμπλεκόμενους Φορείς. Αναθεώρηση πρέπει να γίνεται εάν συντρέχει ένας τουλάχιστον από τους παρακάτω λόγους:

- νέες νομοθετικές ρυθμίσεις που επηρεάζουν τις αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων στο Σχέδιο Δ/σεων του Φορέα Σχεδίασης ή άλλων Φορέων με τους οποίους αυτός συνεργάζεται
- ίδρυση Φορέων που εμπλέκονται στην διαχείριση της έκτακτης ανάγκης
- νέες θεσμικές (εθνικές, κοινοτικές ή διεθνείς) υποχρεώσεις
- νέα ανάλυση κινδύνου
- αποτιμήσεις καταστροφών στις οποίες συνιστώνται αλλαγές στο Σχέδιο
- αποτιμήσεις ασκήσεων στις οποίες συνιστώνται αλλαγές στο Σχέδιο

Η διαδικασία της *επικαιροποίησης* αναφέρεται στον έλεγχο και ενδεχόμενη αλλαγή συγκεκριμένων στοιχείων του σχεδίου, που δεν επηρεάζουν το σκοπό, τους στόχους του σχεδίου ή την ιδέα επιχειρήσεων. Η επικαιροποίηση μπορεί να γίνει είτε από τον Φορέα Σχεδίασης είτε με απλή συνεργασία του με άλλους Φορείς. Ενδεικτικός κατάλογος των στοιχείων που πρέπει να επικαιροποιούνται είναι:

- Στοιχεία επικοινωνίας επιχειρησιακά εμπλεκόμενων υπηρεσιών του Φορέα Σχεδίασης
- Μνημόνια ενεργειών για την λειτουργία ομάδων που προβλέπονται στο Σχέδιο
- Διαδικασίες και υποδείγματα εντύπων
- Στοιχεία δημιουργηθέντων νέων υποδομών (κυκλοφοριακών και άλλων)

Στο παρόν τμήμα του Σχεδίου αναφέρονται:

- τα κριτήρια με βάση τα οποία αποφασίζεται να γίνει αναθεώρηση του Σχεδίου
- το μέγιστο χρονικό διάστημα που δύναται να παρέλθει χωρίς να γίνει αναθεώρηση του Σχεδίου
- τα κριτήρια με βάση τα οποία αποφασίζεται να γίνει επικαιροποίηση του Σχεδίου
- το μέγιστο χρονικό διάστημα που δύναται να παρέλθει χωρίς να γίνει επικαιροποίηση του Σχεδίου.
- η αρμόδια οργανική μονάδα (Δ/νση, Τμήμα κλπ) για την Αναθεώρηση & Επικαιροποίηση Σχεδίου. Είναι σκόπιμο αρμόδια και για τα δύο να είναι η ίδια οργανική μονάδα.

ΜΕΡΟΣ VI. ΧΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑ ΜΕΤΡΑ (ΒΑΣ 22, ΒΑΣ 25)

Στο παρόν μέρος του σχεδίου:

- καταγράφονται σαφώς οι κωδικοί στους οποίους εγγράφονται ποσά που διασφαλίζουν την υλοποίηση όλων των δράσεων που προβλέπονται από το σχέδιο. Οι κωδικοί προέρχονται από τον Τακτικό Προϋπολογισμό, τις Δημόσιες Επενδύσεις ή άλλα ειδικά Ταμεία.
- αναφέρονται οι αρμόδιες οργανικές μονάδες για την τήρηση των σχετικών διαδικασιών. Οι διαδικασίες παρατίθενται σε παράρτημα.

Σημειώνεται ότι καθόσον σε πολλές περιπτώσεις καταστροφών γίνονται προσφορές από διάφορες οργανώσεις, ιδρύματα ή/και το κοινό (από το εσωτερικό ή/και το εξωτερικό) στο παρόν μέρος του Σχεδίου πρέπει να αναφέρεται η αρμόδια οργανική μονάδα και οι σχετικές διαδικασίες για τον τρόπο διαχείρισης των προσφορών αυτών. Οι διαδικασίες παρατίθενται σε παράρτημα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Περιεχόμενο Μνημονίου Ενεργειών

Το Μνημόνιο Ενεργειών αποτελεί ένα απλό έγγραφο μη εμπιστευτικού χαρακτήρα στο οποίο δίδονται με σαφήνεια απαντήσεις στα πέντε ερωτήματα (ποιος, τι, πότε, που, γιατί), που αναφέρονται στην παρ Β΄ του Παραρτήματος ΣΤ΄ του ΓΣΠΠ «Ξενοκράτης» (ΦΕΚ 423/Β΄/2003).

Το Μνημόνιο Ενεργειών για την κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας αναφέρεται στις ενέργειες που κάνει ο Φορέας Σύνταξης για τη διάθεση του επιχειρησιακά διαθέσιμου προσωπικού και μέσων του ίδιου του Φορέα για τη διαχείριση των συνεπειών μιας καταστροφής.

Σε ένα Μνημόνιο Ενεργειών καταγράφονται σε χρονική αλληλουχία οι ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβούν οι αρμόδιες οργανικές μονάδες του Φορέα (Δ/νσεις, Τμήματα, κλπ) για την υλοποίηση των δράσεων που προβλέπονται στον αντίστοιχο σχεδιασμό αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών ανά καταστροφή

Κάθε Μνημόνιο πρέπει να περιλαμβάνει:

- Τον φορέα επίσημης ενημέρωσης για κινητοποίηση.
- Πίνακα ενημέρωσης ανά δράση (περιλαμβάνει προτεραιοποιημένη ονομαστική κατάσταση των προς ενημέρωση επιχειρησιακά εμπλεκόμενων υπευθύνων των οργανικών μονάδων του Φορέα, καθώς και των αναπληρωτών τους με τα στοιχεία επικοινωνίας).
- Πρωτόκολλο επικοινωνίας (περιλαμβάνει τα τεχνικά μέσα επικοινωνίας - τηλέφωνο, τηλεομοιοτυπία, κλπ.- και τα σχετικά χρησιμοποιούμενα έντυπα καθώς και εναλλακτικούς τρόπους επικοινωνίας για την ετοιμότητα και έγκαιρη κινητοποίηση των υπευθύνων να ανταποκριθούν σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης).
- Επικαιροποιημένο κατάλογο των επιχειρησιακά έτοιμων μέσων και των υπευθύνων χειριστών τους που διαθέτει ο Φορέας Σύνταξης, για την αντιμετώπιση της καταστροφής (μηχανήματα έργων, οχήματα μεταφοράς προσωπικού, κλπ), καθώς και λοιπών διαθέσιμων πόρων (του ίδιου του φορέα καθώς και άλλων δημοσίων και ιδιωτικών φορέων) για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών [σκηνικό, φαρμακευτικό και υγειονομικό υλικό, κατάλληλων (κατά προτίμηση έμπειρων) υπαλλήλων μηχανικών στον έλεγχο κτηρίων, εθελοντικές οργανώσεις πολιτικής προστασίας, κλπ].
- Ονομαστικοποιημένο κατάλογο υπαλλήλων με τους αναπληρωτές τους, οι οποίοι θα συγκροτήσουν συνεργεία τα οποία θα επιμελούνται τον έλεγχο, την καταγραφή και εκτίμηση των ζημιών από τη συντελεσθείσα καταστροφή σε υποδομές που υπάρχουν στη διοικητική ευθύνη του Φορέα Σύνταξης.

Υπενθυμίζεται ότι θέματα που αφορούν τη διοικητική μέριμνα των επιχειρησιακά εμπλεκόμενων μέσων και προσωπικού και την μεταξύ τους επικοινωνία αλλά και την επικοινωνία με τους άλλους εμπλεκόμενους Φορείς, ρυθμίζονται από τον φορέα στον οποίο ανήκουν.

Αντίγραφο του μνημονίου ενεργειών του Φορέα Σύνταξης πρέπει να κοινοποιείται για λόγους άμεσης κινητοποίησης στις Διοικήσεις των λοιπων επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Φορέων που εδρεύουν εντός των διοικητικών ορίων του Φορέα Σύνταξης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Συντομογραφίες

Β.Α.Σ	Βασική Απαίτηση Σχεδίασης
Γ.Γ.Π.Π	Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας
Γ.Σ.Π.Π	Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας
Ε.Κ.Α.Β	Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας
ΕΛ.ΑΣ	Ελληνική Αστυνομία
Λ.Σ	Λιμενικό Σώμα
Ν.Α	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
Π.Σ	Πυροσβεστικό Σώμα
Σ.Α.Τ.Α.Μ.Ε	Σχέδιο Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης
Σ.Ο	Συντονιστική Οδηγία
Τ.Α.Μ.Ε	Τεχνολογικό Ατύχημα Μεγάλης Έκτασης
Υ.Α	Υπουργική Απόφαση